

79^x

S Z T E L L A.

DRAMA, ÖT FELVONÁSBAN.

AZOKNAK, A' KIK SZERETNEK.

G Ö T H E U T Á N

K A Z I N C Y F E R E N C,

TAGJA A' SOPRONYI MAGY. TÁRS.

Hozzá vagyon adva : A' VAK LANTOS.

Rege, a' Hajdani Korból.

Az a' mi legelőbb fog Sztellám' meglátása alatt szemekbe tűnni Olvasóimnak, nyilván az a' titulus lesz, melyet én, nevem mellé, legelőször, és talám utólszor is, itt teszek. Nem isméri az az én populáris gondolkozásmat, (melly a' fényt fénynek, a' csillogást csillogásnak nézi,) a' ki arra a' gyanakodásra vetemedik, hogy ezt hiú kérkedékenységből cselekszem. Érzem én, hogy a' Sopronyi Magyar Társaság nem *Académie Française*: érzem, hogy az a' ki annak Tagjává tétetett, nem

nem *Egyike a' Negyvennek*. Különbenn is azok a' titulusok, mellyeket az elmúlt idő olly irigykedve nézett, 's azok a' felszabadítások 's tekintetbe tételek, mellyek az illiberális Mesterfégek' céheiről a' liberálisokéra mentek. által, annyira elvesztették becseket, hogy azokkal most kérkedni igen nevetséges kevélykedés volna.

Az én büszkélkedésem sokkal nemesbb büszkélkedés. Tagjává választatván a' Sopronyi még alig született Társaságnak, hol egy KIS, egy NÉMETH várt kiterjesztett karral; hol egy LAKOST ölelhettem-meg; hol örülve fogtam volna helyet, ha egy BARÓTZI, vagy egy VIRAG vólnék is; úgy tartom, öröömnek megtiszteltetésem felett, 's háládatosságomnak, nem adhatom világosbb jelét, mint ha ezt a' nekem olly kedves történetet magam hirdeténdem. Neveli ez örömömet az a' kecse teljes remény, hogy a' minek alkotását Budánn a' Házátízerető RÉVAI, Kassánn én, egész törekedéssel ugyan, de a' fok gátlást meg nem győzhető erővel vettük vala munkába, azt, négy öt egymáshoz szoros köté-léssel csatolt Barát' és egy megdicsőített Pol-gár'

gár' igyekezeti által, a' csendes Soprony fog-
ja felépülve látni.

Sztellának nevébenn a' vastag S-et vé-
konyá változtattam-el. A' vékony SZ. né-
mellyek előtt affektáltnak fog tetszeni. Így
tetszik azoknak, a' kik az exament *ekzsámen-
nek*, az explicó-t *expplikónak*, az est-et *esst-
nek* mondják, a' vékony SZ. hangja is. Azok-
nak, a' kik Nyelvünk' művelésén dolgoznak,
igyekezni kellene a' pingvis populustól a' Ve-
nuszusok' serege felé annyira közelíteni, a'
mennyire a' Nyelv' természete 's analogiája
engedi. — De erről másutt bővebbenn.

A' VAK LANTOS egyike azoknak a' hízf-
tóriai festéseknek, mellyeket Német Ország a'
maga Íróitól a' szín' elevenfége, az ecset' bá-
tor volta, a' karakterek' eltalálása, 's a' ré-
gi Kofztüm miatt olly nagy kedvesléggel fo-
gadott. *Veit Wébernek Sagen der Vorzeit* ne-
vezetű Munkája' első Köttetébenn áll; eggy olly
Munkábann, mellynek olvasását Polgártársaim.
nak nem köthetem eléggé szívekre. Érzeni fog-
ják rajta azt az Igazságot, a' mellyet némel-
lyek makacs ellenkezéssel kezdenek tagadni,
hogy

hogy a' Románok a' leghathatósabb Tanítók.
RADAYt hetven esztendőskorában reggeli négy
és öt óra között *Klariffzának* ötödik részével ta-
láltam. Quod Phoebum decuit, quem non
decet? Igaz, hogy midőn RADAY olvas Ro-
mánt, az egészen egyéb, mint midőn egy kö-
teleslégeiről elfelejtkezett Ifjú Siegwarttal von-
ja-meg magát egy szugba, 's sír, hogy a' Vi-
lág nem úgy forog, mint ő akarná. — Já-
nuáriusbann, 1794.

P. L.

S Z T E L L A.

DRÁMA, ÖT FELVONÁSBAN.

AZOKNAK A' KIK SZERETNEK.

G Ö T H E U T A N.

KAZINCY FERENC,

TÁRJA A' SOPRONYI MAGY. TÁRSAS.

Kazinczy.

Pozsonyban,

Wéber Simon Péternél

1794.

457.

12

2

1

2

3

2

4

2

2

[illegible]

100

1

A'
JENNI BARÁTJÁNAK
É S
AZ ENYÉMNEK.

Még mindig sírsz, még mindig hullnak
Kebledbe néma könnyeid,
Vedd ez Barátom, 's megtárgulnak
Egy kis korig gyötrelmeid!

DÉBRECZENI M. KIR. TUDOMÁNY EGYETEM
Modern filológiai szeminárium
MAGYAR IRODALOM.

Szám:

Beszerezés

79

* 1916.

72

S Z E M É L Y E K.

SZTELLA.

CECILIA. A' Játék' elejénn ŐZVEGY NYÁ-
RINÉ' nevezete alatt.

MIMI.

FERNANDÓ.

POSTAMESTERNÉ.

TISZTTARTÓ.

KATI.

MISKA.	}	Cselédek.
ISTVÁN.		
GYÖRGY.		

POSTAKOCSIS.

ELSŐ FELVONÁS.

A' P O S T A H Á Z.

Kürtölés hallatszik.

POSTAMESTERNÉ.

Miska! — Miska hé! — Miska!

Miska előjön.

MISKA. No, mi baj, mi baj megint, mint-ha a' ház égne?

POSTAMESTERNÉ. Hol tart a' gonosz lélek? Nem hallod hogy szekér jön? Siess ízibe', szedd-le az Érkezőket, 's hord-fel a' mijek van. — No, gözü! kiásítod é már valaha magad? *Miska álmosan megyen a' szekér felé.*

POSTAMESTERNÉ. Ne félj, eb' ágyából született! kikergetem szemedből azt a' fertelmes álmot. Megtanítlak, hogy úgy pereglj, ha valamit parancsolok, mint az orsó. Már csak nézze-el az ember, mi leflj az ilyen Istenostorából, ha a' maga abroszához feni a' késit! Lát-

ja Isten, nem is úntam-meg egyebért az özvegyiséget, csak ezért a' fok bajoskodásért! A' férfi haszontalan! férfi, ha csak annyicska is mint a' kis újjóm; a' szegény Özvegyet még az ág is tépi!

NYÁRINÉ, MIMI *úti ruhában*; MISKA
eggyet 's mást széd-el tőlök.

MIMI. Ne fáraízza kend magát, ez nem nehéz; inkább az Anyámon segítsen.

POSTAMESTERNÉ. Hozta Isten szerencsésen az Affzonyékat! Ugyan idején jönnek. Más-szor másfél órával is későbben érkezik a' Dilizsánsz.

MIMI. Egy derék legény kocsisunk vólt, 's csak kettecskén vagyunk; a' szekér finsz pedig megterhelve.

POSTAMESTERNÉ. Ha ebédet parancsolnak, méltóztassanak várakozással lenni; még nem éppen kész.

NYÁRINÉ. Csak egy tányér levest kérnék igen szépen.

POSTAMESTERNÉ. Tüstént!

MIMI. Csak valami jó tehénhús levet, édes Postamesterné Affzonyom!

POSTAMESTERNÉ. Egyszeribe', szép Kis. affzonyka! *El.*

NYÁRINÉ. Ugyan Mimi, mikor hágyod-el valaha azt a' parancsolgatást? Ez a' hosszú út el-szoktathatott vólna róla, mert nem többet költöttünk é mint gondoltuk? pedig tudod....!

MIMI

MIMI. Édes Asszonyám, és még sem köl-
ténk-ki magunkat !

NYÁRINÉ. De bezzeg vóltunk rettegés közt!
a' Postakocsis bé.

MIMI. No jó Legény, mi kell Kendnek?
úgy é az áldomás ?

POSTAKOCSIS. Nem úgy hajtottam, mint
a' ki Kurírt viszen ?

MIMI. *előveszi az erszényt.* Ha lovam leszsz,
Kendet fogadom - meg Kocsisomnak.

POSTAKOCSIS. Ó, a' Kisasszonynál én ló
nélkül is elfszolgálók.

MIMI. Fogja Kend ! *egy húfzast nyom mar-
kába.*

POSTAKOCSIS. Köszönöm, Kisasszony! —
Nem mennek ma tovább ?

MIMI. Az egyszer nem.

POSTAKOCSIS. Isten hordozza szerencsé-
sen a' Kisasszonyt, egész hazáig. *El.*

NYÁRINÉ. Mimi, Mimi ! látom ennek is
fokat adtál.

MIMI. Édes Asszonyácskám, megérdemli
é az az egy két garas a' mit tőle elvonhattam
vólna, hogy rossz kedvvel hagyjam elválni
tőlünk. Hadd örüljön, hogy jó Utasokat hor-
dott. Asszonyám azt szokta mondani, hogy
fejes vagyok : leg-alább azt nem mondhatja,
hogy fősvény is vagyok.

NYÁRINÉ. Lyányom, én a' te jószívűfége-
det ismerem : de a' nagy jószívűség csak azok-
nak való, a' kik gazdagabbak mint mi.

MIMI. Affzonyám , nékem ez a' helyly nagyon tetszik; 's az a' ház amott a' túlsó foron, úgy é, abban lakik az én Bároném ?

NYÁRINÉ. Örülök rajta , édes Leányom, hogy jöendő lakozásod' helyye tetszésedre van.

MIMI. Hogy benne nem foklélek forog, azt alkalmasint gyanítom. Az Udvar olly pufzta, olly csendes , mint Mise alatt a' falu. De a' Báronénak szép kertje van, 's azt mondja minden, hogy eggy igen jó Affzony. Megválnak mint férhetünk - meg egymással. — — Mit néz Affzonyám ?

NYÁRINÉ. Bóldog gyermek, hogy semmire sem emlékezel? — Ó Mimi , be másként volt még akkor minden ! Mikor Postaházba lépek, azt gondolom meghasad szívem.

MIMI. De mi is vólna az , a' mi az Affzonyám sebeit fel nem tépué ?

NYÁRINÉ. 'S mi az , a' mi újabb okot nem adna a' kesergésre ? — Édes Gyermekem, be másként volt minden mikor eggyütt útaztam az Atyáddal ! Életemnek legszébbik szakaszát, házastágunknak első elztendejét, útban töltöttem vele. Akkor minden új volt előttem. 'S ha karjának fekhettem , vagy vállára hajthattam fejemet, nem érzettem többé az út' alkalmatlanságait , 's szíve' birtokában bóldog voltam, mint az Angyalok lehetnek.

MIMI. Ó az útazást én sem tudnám elúnni.

NYÁRINÉ. 'S mikor néha a' hosszú nyári nap' rekkenő hőfége után , vagy elfagyva télen ,

ben ,

ben, valamelly nyomorúlt viskóba értünk, egymás mellé fagorodtunk, 's rántottánkat vagy gulyás húsunkat kettecskénn ettük, ó be más-ként vólt az akkor!

MIMI. Édes Affzonyám, ideje hogy azt már valaha elfelejtsük!

NYÁRINÉ. Elfelejtsük? 'S tudod é mit tesz' elfelejteni? — Adj hálát, hogy még eddig semmit sem vesztettél-el, a' mit az idő veled elnem felejtethetett. — A' melly órában megtudtam hogy elhagyott, minden öröme eltűnt életemnek. Kétségb'esés foglalt-el egészenn. Alig tudom mint jártam.

MIMI. Én nem említek egyebet, hanem hogy Affzonyám mellett ültem az ágyonn, 's hogy láttam hogy Affzonyám sír, én is sírtam. Abb' a' szobába', hol zöld kárpitok függtek az ablakonn. Semmit sem sajnáltam annyira mikor el kellett adnunk a' házat, mint hogy attól a' szobától kellett megválnunk.

NYÁRINÉ. Te akkor csak hét esztendő's valál, és nem érezhetted vesztetőségünk' nagy vóltát.

KATI *levest hoz.* POSTAMESTERNÉ,
MISRA.

KATI. Itt a' leves a' Nagyaaffzonynak.

NYÁRINÉ. Köszönöm, édes szép Leánykám!
— A' Kicsíny a' Postamesterné Affzonyomé?

POSTAMESTERNÉ. Csak mostohám, édes Affzonyom, de minthogy engedelmes, friss, gondos, úgy szereztem mintha magamé volna.

NYÁRINÉ. 'S az Affzonynak nincsenek gyermekei?

POSTAMESTERNÉ. Nincsenek ugyan: nem is sokáig éltem az édes lelkem Urammal, Isten nyugtassa-meg szegényt! éppenn a'jövő szerezdán lessz három hónapja hogy eltemettük.

NYÁRINÉ. Csak három hónapja? 's Postamesterné Affzonyom, úgy látszik, még is alkalmasint hozzá szokott az Özvegykedéshez?

POSTAMESTERNÉ. Ó édes Affzonyom, nekem éppen olly kevés időm marad sírni, mint imádkozni. Innep nem Innep, Vasárnap nem Vasárnap, mind egygy. A' fok Útas jön-megy', nincs szün-te sem éjjel, se' nappal. Alig kezd-e-l a' Tisztelendő Úr a' szent Misét, már kettő is jön utánnam. — — Miska egy pár alztalkendőt! mozdúlj hamar.

MIMI. Ki lakik amod' által abb' a' szép házba?

POSTAMESTERNÉ. Ő Nagysága, a' mi Földes Affzonyunk; egy drágalátos jó lélek.

NYÁRINÉ. Örülök hogy felőle Szomszédjától is azt hallom, a' mit távol értettem. — A' Leányom nála fog maradni.

POSTAMESTERNÉ. A' Kisaaffzony?

MIMI. Én, igen.

POSTA-

POSTAMESTERNÉ. Hogy Ő Nagylága Pozsonyból valamelly Leányfzemélyt vár, azt magam is hallottam, mert sokszor befordúlok az Udvarba.

MIMI. Csak együvéfzokhassunk; mert én válogató vagyok.

POSTAMESTERNÉ. Szeretném én azt látni, a' kinek a' mi Nagylágos Affzonyunk nem tetlzene. Majd két - három nap múlva szóljunk erről, Kisaffzony!

KATI. Ő édes szép Kisaffzonykám, lássameg csak, lássameg csak micsoda áldott egy lélek az a' mi Nagylágos Affzonyunk! Nyughatatlanúl várta e' napokban mindég. Mondta nekem hogy vár valakit, mert engemet igen izeret. Elvezetem én a' Kisaffzonyt ha majd által fog menni.

MIMI. Előbb meg-igazítom a' hajamat, 's enném-is.

KATI. No hát csak magam szaladok Ő Nagylágához a' jó hírrel. Úgy é, édes Affzonyám?

POSTAMESTERNÉ. Csak soká ne múlass.

NYÁRINÉ. 'S mondja, édes Katikám, hogy ebéd után mind kettenn által foguak menni.

KATI *el.*

POSTAMESTERNÉ. Ezt a' gyermeket úgy magához szoktatta az a' drága Affzonylág, hogy ha érte nem mennék, egész nap est'ig ott ülne. Öszvegyűjti a' falusi gyermekeket, köt tet velek, varrat, fonat, danoltatja, 's kedvekrc

vekre hagyja egészen, csak hogy körültte maradjanak. 'S mikor ofztán a' nagyobbakkakat valamennyire ki-faragta, szolgálatokat szerez nekik holmi jó házaknál. Így tölti szegény az idejét mióta elhagyta a' Báró, 's el nem hinné az ember millyen jó, millyen víg, millyen leereszkedő még a' szegényhez is, millyen nyájas a' mellett hogy ilyen szerencsétlen.

NYÁRINÉ. Nekem azt mondták, hogy Özvegy?

POSTAMESTERNÉ. Azt csak a' jó Isten tudja! A' Férje ezelőtt három-négy esztendővel elment valamerre; azolta a' gonosz lelkek tudják hol kószál. Pedig úgy szerették egymást mint az Isten' Angyalai. Ha elkezdette befejezni a' szegény lelkem Uram, millyen istensénn éltek, végét nem tudta érni. Szegény, ő még most is mondom hogy nincs olly Affzony a' föld' hátán! — minden esztendőben, mikor az a' nap fordul-elő, a' mikor az Ura elhagyta, elzárkozik, nem bocsát senkit magához, 's olly keservesen emlegeti mindég, hogy azt gondolná az ember, mikor látja mint fír, hogy mindjárt oda leszfz.

NYÁRINÉ. Szegény Affzony!

POSTAMESTERNÉ. Ó Affzonyom, tudnék én még sokat, de jobb hallgatni!

NYÁRINÉ. Ne, ne, édes Postamesterné Affzonyom! — Ezeket jó leszfz tudni mind nekem, mind a' Leányomnak.

POSTA-

POSTAMESTERNÉ. Hm; az ollyast nem örömet adja ám tovább az ember!

NYÁRINÉ. Ó nekem bízvást!

POSTAMESTERNÉ. Ha el nem beszélnéd od' által a' Nagyaßzony, hogy tölem tudja, csak elmondanám. — Most fordul nyólcadik elztendeje, hogy Urostúl együtt ide jöttek, ez óráig sem tudja senki honnan, honnan nem? ezt a' falut megvették, 's azt a' házat építeték amott a' túlsó foronn. Őtet a' Nagylágos Aßzonynak, az Urát a' Nagylágos Úrnak hívták, 's azt tartotta minden az Ur felől, hogy Tíft volt, belé únt a' Katonafágba, 's ott hagyta. A' Nagylágos Aßzony még igen fiatal volt, hogy ide jöttek; csak tizenhat elztendős; szakasztott ollyan mint a' rózsácska.

MIMI. Ugy hát most nem lehet több hufzonnégy elztendősnél?

POSTAMESTERNÉ. Nem is több, csak hogy a' fok nyomorúfág nagyon megvonta az Istenadtát. Egy gyermeke volt Izegénykének, Előznak vagy kinek kerefzteltette, én bizony soha sem tudtam megtanúlni a' nevét — a' kertbe temette, 's miólta Ő Nagylága elment, egy Remetekunyhót építetett a' sírja körül, mellette meg' magának egy Kriptát. A' lelkem Uram, az Isten nyugtassa-meg Szegényt, nem volt gyermekember, hogy mindenén pityeregen, de ha el kezdett beszélleni rólok, színt' úgy hömpörgött szeméből a' könnyü.

NYÁRINÉ. Alig várom hogy láthassam.

POSTAMESTERNÉ. 'S hogy szómat ne felejtsem, édes Affzonyom, azt mondják, hogy a' Nagyfágos Úrnak se' Istene, se' Vallása; az legalább való, hogy a' Templomnak még Husvétba' se' ment feléje; pedig, héj veszedelmes emberek azok, a' kiknek hűtök nincs! nem félnek se' Istentől, se' pokoltól, 's egyre tesznek mindent, valami fzemeknek szájoknak tetszik. Egyfzer bizony csak azt látja a' Hellység, hogy a' Nagyfágos Úrnak hűlt helye. Csak várták, csak várták, hogy majd haza jön, hogy talám csak a' Hazájába ment, Debrecen mellé. Győzték biz' azt várni! Se' híre, se' hamva mind e' mai napig.

NYÁRINÉ. Ha ez nem egészen az én históriám, !

POSTAMESTERNÉ. A' biz' édes kincsem Affzonyom, mind úgy van a' mint mondom. Az egész Világ azon törte az esztét, hogy hová lehetett a' Nagyfágos Úr? — Most, most Médárd Vásárákor lessz három esztendeje, a' hogy ide hozott a' szegény Uram. — De bizony nagyobb az, hogy némellyek még azt is futtogták, hogy nem vóltak istenesenn ölsz' esketve. — de az Isten' szent nevében kérem az Affzonyt, el ne árúljon valahogy! — — Mások meg' azt beszéllték, hogy a' Nagyfágos Úr valami nagy Falamia; mert ott Erdélyben sok Grófok, Bárók, Nagyfágos Urak laknak; a' Nagyfágos Affzony pedig csak alacsony rendből

ből való; 's a' Nagylágos Úr' Atyjafiai nem engedték hogy elvegye, 's kénytelen vólt vele megszökni. — — Héj keserű dolog az mikor a' szegény lyánygyermek megbotlik; mert egész élete sem mossa-le arról többet a' mocskot!

KATI *vissza.*

KATI. A' Nagylágos Asszony azt izeni, hogy, úgy a' mint van, ha csak egy szóra-is, menjen által a' Kisasszony; szeretné minél előbb látni! úgy!

MIMI. Hogy mennék öltözetlenül?

POSTAMESTERNÉ. Ó az semmit sem tesz'. Sokba mernék fogadni, hogy ez szemébe sem akad Ö Nagylágának.

MIMI. Elvezet hát; édes Katikám!

KATI. Szívesenn! Szívesenn! Asszonyám úgy is megengede már.

NYÁRINÉ. Mimi, egy szóra! — *A' Postamesterné elfordúl.* Magadra vigyázz, hogy titkunkat.

MIMI. Ne féljen Asszonyám! Az Atyám Hadnagy vólt, Foksánnál elesett, 's ez által vagyonkánk. Bízsa rám magát Asszonyám. Könyv nélkül tudom ezt a' hazug. lágot. — — *A' Postamesterné vissza.* Nem fekünné le Asszonyám egy keveset? Postamesterné Asszonyom megengedi, úgy é, hogy ebbe' a' kis szobába' ledőlhessen?

POSTAMESTERNÉ. Valahol csak tetszik; akár itt, akár még inkább amott a' kertbe'. Ott se' légy, se' lárma; itt ki's béjár az ember. —

Mimi

Mimi és Kati az Udvarba. — Kívánom hogy egymásba szeressenek a' Kisaffzonyék!

NYÁRINÉ. A' Leányom még nagyon gyermekes.

POSTAMESTERNÉ. Még fiatal! Csípje-meg csak a' dér, mint minket, csendesebb lesz. — De nem tetfzik menni? — *El.*

Postakürt. Egyg útifzekér.

EGGY HADITISZT. INAS.

INAS. Fogassak mindjárt?

FERNANDÓ. Ma itt kipihenem magam? Hordj-fel mindent, 's kérj különszobát.

INAS. Ugy nem leszünk Bécsben szere-dánn.....

FERNANDÓ. Már megmondtam; szedj-le holmit, 's nyissd-fel a' Kofferemet. — *Az Inas dolgozóhoz lát.*

FERNANDÓ *a' közönséges szobában.* — *Az ablak mellé áll, 's kitekint.* Ismét látlak tehát gyönyörű hely! ismét, hajdani bóldogfágom' lakhelye! Be csendes az egész udvar! Egyg ablak lincs benne nyitva. Be csendes a' Folyosó, hol olly sokszor ültünk ketteskén! — Mint a' Klastrom! — Lásd azt, Fernandó, lásd, 's kezdj reményleni! Nem Fernandó vol-

na

ra é remetefélegében minden gondolatja? — —
 De, ah! érdemli é ezt Fernandó? — O, úgy
 vagyok, mintha valamelly hosszú buta halál-
 álomból térnék - vissza az életre! olly új, olly
 szép, olly fokat-ígérő mind az a' mit látok! —
 A' fák, a' kút, minden úgy még most is, minden!
 Így folyt a' víz ugyan e' csatornából, mint
 most, midőn, ó hányszor, hányszor! elanda-
 lodva 's némánn ültem az ablakban mellette,
 's búslakodva néztem, ő is én is, a' víz, lassú
 csörgését! Csörgésed, kedves víz, muzsika
 az én fülemben; emlékeztető, keves muzsika! —
 — De hát ő? — Az lefűz, az lefűz a' ki vőlt! —
 Nem, édes Sztellám! nem! te nem változtál - el!
 Szívem sugja ezt! Ó Sztella, mint ver feléd!
 mint kívánczik hozzád! — De nem; még nem
 mehetek, még nem szabad mennem! Még magam-
 hoz kell térnem előbb, még előbbre kell hitet-
 nem magamat, hogy igazán ott vagyok, a' hová
 gyakran álmaim, alva és ébrent, ragadozta-
 nak! — — Sztella! — Sztella! jövök, közel-
 getek! Nem érzed é hogy itt vagyok? hogy
 fietek sírni karjaid között? — — — Ha pedig,
 Szerencsétlen Felelégem' kedves árnyéka, kö-
 rültem lebegsz, botsáss - meg, botsáss - meg'
 's távozz - el! Te elköltözel; nem vagy többé!
 engedd hát, hogy rólad elfelejtkezsem; hogy
 Angyalom' karjai közt Szerencsétlenségemet,
 vesztelégemet, kínjaimat, 's még botlásaim'
 megbánását is elfelejtsem. — Olly közel vagyok
 hozzá és olly messze — 's egy szempillantás múl-
 va majd — ! — — — Nem lefűz, nem — Leros-
 kadok lábai előtt.

E

A

A' Postamesterné belép.

POSTAMESTERNÉ. Parancsol a' Nagylágos Úr valami ebédecskét?

FERNANDÓ. Ha van valami készenn, igen is enném.

POSTAMESTERNÉ. Valamicske, a' mit így falu helyett kapni lehet. — Egy fiatal Személyt várok; oda ment a' Bárónénkhöz; úgy tartom, nem mulat soká; ha úgy fogja parancsolni a' Nagylágos Úr, egyyüvé terítetek.

FERNANDÓ. Jó! — Mint van a' Báróné.

POSTAMESTERNÉ. Ismeri a' Nagylágos Úr?

FERNANDÓ. Három négy esztendővel ez előtt megfordúltam egynehány ízbenn házánál. Mint van az Ura?

POSTAMESTERNÉ. A' gonosz lelkek tudják hol kóborol! Régen elhagyott bennünket.

FERNANDÓ. Azt most hallom legelőször.

POSTAMESTERNÉ. Elmene biz' az, az Isten bocsássa - meg neki !

FERNANDÓ. Az nem a' legkedvesebb dolog az Állzonyoknak, mikor férjeik elhagyják: de azt tartom, a' Bárónénak is vólt esze, 's nem verte miatta falba fejét.

POSTAMESTERNÉ. A' mint látom, a' Nagylágos Úr nem ismeri a' mi Bárónénkat. Úgy él szegény, mint az Apáca, nem tart senkivel, 's esztendőben sem esik-meg háromszornál négyszernél többször, hogy a' falusiakon kívül feléje menjen valaki az Udvarának. Megvonja szegény

ma-

magát mint az árvának illik; még is a' mellet ha hozzá megyen az Ügyefogyott, olyan nyájas, olyan drága jó kedvű, mintha semmi baja nem volna.

FERNANDÓ. Ebéd után talám meglátogatom.

POSTAMESTERNÉ. Ó cselekedje azt a' Nagyságos Úr, az Isten is megáldja érte. — Néha ebédre hívat bennünket, Tisztartóné Asszonyomat, meg' a' Prédikátornét innenn a' Szomszédból, 's szegről végről engemet is, 's olyan szépen eldiskurál osztán, hogy el nem únná az ember hallgatni. Mi csak arra vigyázunk, hogy valamiként az Ura ne kerekedjen - elő. Egyszer biz' az csakugyan megtörtént; 's csak képzelje - el a' Nagyságos Úr, úgy elditsérte, úgy elmagasztalta azt a' hitetlen Urát, hogy csak eltölt szemünk, szánk.

FERNANDÓ. *magábann.* Szépen érdemled! — — *hangosann.* Adott Postamesterné Asszonyom szobát az Inasomnak?

POSTAMESTERNÉ. A' Numero Zwey ki vagyon nyitva. . Miska vezessd - fel a' Nagyságos Urat.

FERNANDÓ és MISKA *el.* — — MIMI KATI *elő.*

POSTAMESTERNÉ. No, Kisasszony, mint van a' dolog?

MIMI. Ó eggy igen igen derék Asszony-ság! Postamesterné Asszonyom keveset mondott felőle. Nem akart elereszteni, de megígértem, hogy mihellyt felkél az Anyám, mindjárt visszamegyek.

B 2

Pos-

POSTAMESTERNÉ. Azt meggondolám. — Már most ha tetfzik, tálaltathatok. Azólta egy szép barna szakállú Tifzt érkezett; hanem fél tőle a' Kisasszony, együtt ehetnének.

MIMI. Teljesféggel nem! Katonákkal örö-mestebb vagyok mint másokkal. Legalább nem tettetik jobbaknak magokat mint a' millye-nek; 's első látással tudhatja az ember kívül van dolga. — Alfzik az Anyám?

POSTAMESTERNÉ. Úgy tartom; mióta le-dőlt nem láttam.

MIMI. Egy kevésbé megtekintem. Azalatt tálaltathatna Postamesterné Asszonyom. — *Él.*

POSTAMESTERNÉ. Ójé, ójé, be bolond cse-léd ez! már megint elfelejtette a' lótartót! hát ez a' pohár? mert ha többet nem érne nálánál, Kész vólnék a' fejéhez verni. — Ne édes Katim, öblítsd - ki magad.

FERNANDÓ *belép.*

POSTAMESTERNÉ. Az, a' ki után várakoz-tunk, már itt van; meghagytam hogy tálaljanak.

FERNANDÓ. 'S kicsoda az?

POSTAMESTERNÉ. Nem ismerem. Úgy lát-szik jó születésű, de szegény állapotra jutott. Itt fog maradni a' Bárányknál.

FERNANDÓ. Fiatal?

POSTAMESTERNÉ. Fiatal, 's nem kér köl-csön senkitől nyelvet. Az Anyja is itt van, de nem jön az ebédhez; panaízkodik, hogy rosz-szúl érzi magát.

MI-

MIMI *be, térdet hajt.*

FERNANDÓ *meghajlja magát.* Alázatos szolgája!

POSTAMESTERNÉ *kimutatja az ülést mint az egyiknek, mind a' másiknak.*

FERNANDÓ *leülván.* Örvendek hogy illy kedves Asztaltársom vagyok.

MIMI *komolyan hajtja-meg magát.*

FERNANDÓ. Postamesterné Asszonyom nem ül hozzánk?

POSTAMESTERNÉ. Ha én ülök, minden ül. — *el.*

FERNANDÓ. Mi e' szerint csak kettecskén maradánk, szép Kisasszony!

MIMI. A' melly nem éppen veszedelmes; kívált hogy köztünk az asztal.

FERNANDÓ. A' mint hallom, a' Kisasszony Múlattató Társa lesz a' Bárónénak itt?

MIMI. Környülállásim miatt kénytelen vagyok.

FERNANDÓ. Nékem úgy tetszik, hogy a' Kisasszonynak nem volna nehéz egy olly Múlattató Társat találni, a' kivel kedvesebb lenne az időtöltés mint a' Bárónéval.

MIMI. Annál kisebb gondom is nagyobb.

FERNANDÓ. Én azt higgyem?

MIMI. Uram, — az Úr éppen olyan mint minden férfi.

FERNANDÓ. Az az?

MIMI. Nagyon magahitt abban hogy férfi.
— Az Urak azt gondolják, hogy nálok nélkül

el nem lehetünk; én pedig fel tudtam nőni az Urak nélkül is!

FERNANDÓ. Ha szabad tudakoznom, élnek Szüléi a' Kisasszonynak?

MIMI. Az Anyám él, és itt van; az Atyám a' Török háborúbann elesett.

FERNANDÓ. De az ő halálánn a' Kisasszony nem látszik magát fokat epeízteni.

MIMI. Uram, én az Atyámat alig ismerem. Még igen kicsiny voltam, mikor bennünket a' legnagyobb infégbenn elhagyott s' Katonává lett.

FERNANDÓ. Asszony - Anyja a' Kisasszonynak reménylem húz Penziót?

MIMI. Nem húz; de a' nélkül el tudunk lenni. Kevés vagyonunk napról napra kissébedett ugyan: de ellenbenn én napról napra nagyobbodtam; 's nékem nem esik nehezenn az Anyám állapotján könnyíteni.

FERNANDÓ. Ennyi karaktert nem kerestem volna egy ilyen korú Leánykábann.

MIMI. Ó Uram, a' nyomorúság végre megédi az embert! Mikor azt gondoljuk, hogy most mindjárt oda leszünk, hogy nincs mód többé kigázolni, 's még is kigázlódunk, az utóljára a' leggyávább szívnek is erőt ad.

FERNANDÓ. Így viseli kereftjét a' Nagyasszony is?

MIMI. Az Anyám állapota az enyémnél keservesebb. Én magamat könnyen megvívastalom, mert az én korom örömet él ha kényére

nyére

nyére nem élhet is: de az Anyám, a' ki nem reményl többé semmit, a' ki mindent elvesztett, a' ki azt a' kincsét vesztette - el, a' melytet leginkább őrzött ! Az Ürelmerülve látszik. Talám vesztett az Úr is? — Én nem vesztettem semmit, de elképzelem melly irtóztató állapotban van az, a' ki veszt és többé nem nyer.

FERNANDÓ *megháborodva.* — Édes Kisasszonykám! a' ki él, az veszt; *felkél.* de nyer is! — — Az Isten tartsa - meg a' Kisasszonyt a' maga atyai óltalmábann! — *Megfogja kezét.* Bámúlva hallgattam a' Kisasszony szavait, — — Én is fok örömtől reménységtől Az ember mindég 's utóljára még is

MIMI. Nem értem az Urat.

FERNANDÓ. Tégye bódoggá az Isten a' Kisasszonyt! — annyira, a' mennyire azt igen érdemli! — *el.*

MIMI. Különös eggy ember! de szíve érzékeny; és jó!

MÁSODIK FELVONÁS.

A' S Z T E L L A H Á Z A.

SZTELLA, az INAS.

SZTELLA. Menj-áttal; de szaladj, 's mondd neki hogy várom; — mind magát, mind az Anyját.

Az INAS. Nagylágos Affzonyom, azt mondta, a' hogy innenn elment, hogy ebéd után mindjárt áttaljön.

SZTELLA. Látod hogy nem jön! Kérlek ne restelkedj! Mondjad neki hogy nem győzöm várni. Menj! Elhozza az Anyját is!

Az INAS *el.*

SZTELLA. Nem győzöm várni! — Millyetén gyermeki nyughatatlankodással várok én minden újfágot! — Sztella, te gyermek vagy! — — De hogy piríthatom ezért magamat? Sokra, igen sokra van szükségem hogy bétölthessem

hessem e' szív' ürességét! — sokra? — szegény Sztella! sokra? — Ah, egykor, míg még itt volt, míg még szeretett, lelked csak egy pillantásával is eltölt; most pedig — kegyelmes Isten, megfoghatatlanok a' te végezéseid! Mikor néha szememet csókjai alatt emeltem - fel hozzád, mikor szívem az övén dobogott, 's én az ő nemes nagy lelkét refzkető ajakkal szívтам magamba; midőn ilyenkor örömkönnyekkel néztem - fel egeidre 's így könnyörgöttem: Atyám, be bódoggá tevél te engemet! ó, hagyj olly bódognak továbbatt is! Ah! nem ez volt szent akarated!! — *Elmerül,* 's egyszerre félbeszakasztja hallgatását. Nem, Fernandó, nem! ez nem szemrehányás! nem vád!

NYÁRINÉ, MIMI belépnek.

SZTELLA. Itt vannak! — Kedves, szép Leány, már hátanyém vagy! enyém lefzel! — — Affzonyom, köszönöm azt a' bizodalmat, hogy e' kincset kezem közt télszed-le; ezt a' kis fejes gyermeket, ezt a' bátor, egyenes, szabad lelkét! — — Mimikém, már kezdem tőled tanulni a' fejeskedést.

NYÁRINÉ. Nagysád egélszenn érzi mit hagyok kezei közt.

SZTELLA. *figyelmesen tekint Nyárinéra.* — Megbocsásson Hadnagyne Affzonyom! Tudva van előttem az Affzony' szerencsétlensége, 's tudom hogy jó születésű személlyel van szerencsém szólani; de az Affzony' látása csak-

ugyan megérdekel. Tisztelet és bizakodás támad bennem az Asszony eránt.

NYÁRINÉ. Nagylágos Asszony —

SZTELLA. Ne, ne! Az én szám tartózkodás nélkül kimondja a' mit szívem érez. — Azt hallom, Hadnagyne Asszonyom nem jól érzi magát? Kérem, üljön mellém!

NYÁRINÉ. Ez a' tavaszi útazás, az újabb újabb környékek, ez a' tiszta, élelztő, gyógyító levegő, olly jóltévoen hatottak reám, hogy még elmúlt bódogfágom' gyötrő képei is gyönyörüléggemmé váltak, 's ifjúságom' arany reggele 's a' magával megelégedett szerelem újra fel látszott bennem virradni.

SZTELLA. Ó azok a' napok! a' szerelem' első, bódog napjai....! — Nem, arany idő, nem! még nem tértél-vissza egeidbe; még akkor is elfogva tartasz minden szívet, midőn a' szerelem' virágai zárogatni kezdik kebleiket!

NYÁRINÉ. *hirtelen kezébe szorítja a' Szteλλα kezét, 's nem lél szót kimondani a' mit érez.*

SZTELLA. Mi ez? — Asszonyom, a' te képed ragyog, mint egy Angyalé, 's orcád elevenebb színt kap.

NYÁRINÉ. Ó, hát szívem! mint nyillik, mint vér Nagysád felé!

SZTELLA. Asszonyom, te szerettél! Hála legyen az egeknek, hogy valaha találtam egy lelket a' ki megért! a' ki szán! a' ki nem néz hidegen sebeimre! — Mit tehetünk róla, hogy ilyenek vagyunk! — — Ó Asszonyom, mit nem követ-

követtem - el hogy megváltoztathassam! mit nem próbáltam! 's mi vólt a' haszna? Szívem ötet, — egyedül ötet — éppenn ötet és fenkit se' mást a' Világonn, és semmit se' is egyebet a' Világonn. . . .! — — Az, a' kit szeretünk, körülttünk van mindenütt, 's mi is mindenütt körülötte vagyunk neki!

NYÁRINÉ *igen megilletődve.* Az ég minden bódogfágaival a' Nagyfád' lelkébe költözött!

SZTELLA. Imé, megint előttem képe-
 Így költ - fel a' Kartyázók közzül 's körülnézte
 magát utánnam; — így nyargalt haza a' mező-
 ről, 's így rohant a' kertajtóban karjaim köz-
 zé; — amarra kocsizott - ki, amarra, — ah, de
 még akkor visszajött! — — Ha képzelésem a'
 Nagyvilág' lármái közzé téved, ott is reá aka-
 dok, ott is fellelem! Mikor a' lózsibann ültem
 's tudtam, bizonyosan tudtam, hogy akár hol
 ül, akár látom, akár nem, bizonyosan reám
 néz, 's minden mozdulásomat, felkelésemet,
 leülésemet látja — tudtam, bizonyosan tudtam,
 hogy fokötöm' tollainak lebegése ötet inkább
 vonja nézésre, mint a' sok kínálkozó szemek,
 's hogy az Orkeszter' zengése önéki nem egyéb
 hanem csak melódia szívének erre a' minden-
 kori énekére: „ Sztella! Stella! be kimond,
 „ hatatlanúl szeretlek! ” — —

MIMI. 'S lehet így szeretni?

SZTELLA. Ezt csak te kérddheted, kis
 Leány! Nem felelhetek rá. — De mivel mulat-
 hatlak benneteket, édes Vendégim? Ah en-
 ged.

gedjetekek-meg beteg szívemnek! — Bizony az ember nem egyéb megvénült gyermeknél. Ollyan csak, mint az a' gyermek, a' ki az Anyja köténye alá búvik, 's azt kiabálja társainak: Találjátok hol vagyok! — — Mint keményedik-el szívünk midőn benne felgyúlad a' megbántott Szerelem! mikor felteesszük magunkbann, állhatatosann elvégezzük; hogy elhajítjuk imádott tárgyunkat! minő átalakodott elkészüléssel megyünk elébe! mint árad, mint apad, mint nő, mint fogy szívünk' habzása! 's mint pattan-széljel olztán, mint a' bűborék, egy pillantásra, egy kézfzorításra mikor vele öfzv'akadunk!

NYÁRINÉ. Be édes érzések! — Nagysád az emberiségnek legártatlanabb, legtisztább korát éli egélszenn.

SZTELLA. Egy sírás, aggódás, bánat között elmúlt egélsz Század sem ér-fel az első öfvetalálkozás', megdöbbenés', rebegés', tartózkodó bátortalan közelgetés' böldegfágával — midőn haragunkat elfelejtjük, 's az első szapora tüzes csók, az első enyhítő ölelés. Affzonyom, mi lelt? az Istenért, mi bajod?

NYÁRINÉ. Ó Férfiak! Férfiak!

SZTELLA. Ők tesznek bennünket böldegfökká; ők nyomorúttakká is! A' legédesebb böldegfág' előérzésivel töltik teli szíveinket. Minő soha nem érzett új érzések, bízakodások, remények futják-el szíveinket, mikor égő indúlatjaik bennünket gyúlasztgatnak! Mint refzkeztet minden ízem, minden tagom, midőn zabolátlan

látlan könnyezéseivel öntötte-ki kebelemben bánatját! Kértem, az Isten' nevében kértem, kémmellené-meg magát! engemet! — Hafzontalan vólt! A' velömig lehellte belém azt a' hevet, melly szívében lángokkal lobogott. 'S így leve a' szegény Lyányka tetétöl fogva talpig csupa szív, csupa érzés. — 'S hol már most az a' klíma, a' melly alatt eza' bódogtalan Teremtés élhessen?

NYÁRINÉ. A' mi szerencsétlenségünk az, hogy többet hiszünk a' férfiaknak mint kellene. De ah, mikor felhevülnek, magokat is megcsalják, hogy ne csálnának-meg hát minket is?

SZTELLA. Affzonyom! bennem egy gondolat támad. — Legyünk azzá egymásnak, a' nekünk ök lehettek volna! Maradjunk együtt! — Adj kezet! — E' szempillantástól fogva egy tapodtat sem erefztelek!

MIMI. Az nem lehet.

SZTELLA. Mért ne lehetne?

NYÁRINÉ. A' Leányom érzi, hogy.....

SZTELLA. Csak alkalmatlanfágot, jótételt ne hordjon-elő ok gyanant. Érezzd, Affzonyom, melly jótételt tésszel te nekem, ha megmaradsz. Nem lehetek magamban. Már próbáltam mindent; szereztem apró marhát minden félét, kutyát, özet, madarkákat, csak hogy legyen valami körültem, a' mi mozog és él; magamhoz szoktattam a' falusi kis lyánykákat, egyre másra tanítom őket, csak hogy magam ne legyek; mert megtörténik hogy midön a' tavaszi vidám reggeleken valamelly könnyörölő Istenfég bánatomnak terhét elgördíti szívemről,

ről, midőn megkönnyebbvedve ébredek-fel, 's a' kedves Nap fáimnak legfelsőbb harasztjain ragyog, úgy tetszik mintha az új nap' munkáihoz új erőm is gyült volna, akkor megújúlva adok forró hálákat az Égnek bánatom' enyhítéséért !

NYÁRINÉ. Igaz ! Nagyfájos Affzonyom, igaz ! A' Munkásfág 's Jóltévőfég valóságos áldása az Egeknek, 's kipótolja a' szívnek azt az ürességet, mellyet rajta a' Szerencsétlen Szerelem hagyott.

SZTELLA. Kipótolja ? — Ó Lelkem, mi pótolná-ki azt ? — Enyhíti talám a' feb' fájdalmát, de azt nem teszi egészséggé ! — — Ó, mikor néha egy gondolatból a' másikba merülök, midőn lelkem az elmúltaknak kedves képei felől álmodozik, 's magát édes reményeivel biztatgatja, 's a' Hóld fényében kertemnek útjain fel 's alá járok, — midőn ilyenkor az az érzés, hogy egyedül vagyok, reám rohan 's fojtogat, midőn halszontalan' terjesztem-ki karjaimat az ég' négy szakaszai felé, 's a' Szerelem' ígésző érzése alatt csaknem leroskadok, 's a' Hóld szánakozva tekint - le rám, a' csillagok felettem tífztán és csillogva ragyognak, 's egyfzerre gyermekem' temetője előtt lelem magamat,

NYÁRINÉ. Nagyládnak vólt gyermeke ?

SZTELLA. Vólt, édes Hadnagyiné Affzonyom ! Isten, te ezt a' bóldogfágot is csak megkóstolnom engedted, hogy poharam egéízhóltomig keserű maradjon ! Ha néha mikor ha-

za jövök a' mezőről, egy falusi gyermek mező' láb, füveg nélkül felém szalad, 's ártatlan nagy gömbölyű szemével reám nevet, kezét csókol, ő mit nem érez olyankor szívem! Illyen nagy volna most, ha élne, a' kis Heloíz'! ezt gondolom-el, felveszem a' gyermeket, 's öfzfzve meg' öfzvenyalom. Eltépődik szívem, könnyeim szakadnak, 's futva megyek magános lakásom' rejtekébe.

MIMI. Ellenben így bajai is kevesebbek Nagysádnak.

SZTELLA. *édes mosolygással veregetvén vállait.* Ó Mimi, be kedves volna nékem a' véle bajoskodás! — ha ki nem állottam volna, nem lehetne elhinnem hogy kerefsztemet el lehessen viselni! Kiterítettve feküdt előttem, a' letört Rózsabimbó! 's én kövé vált szívvel, némán, könny nélkül állottam mellette. Dajkája egyszer felveszi, szívére szorítja 's felkiált: Él! Él! — Ledőltem a' gyermekre, megöleltem, öfzvesírtam, 's leestem lábához. — Ah! nem volt igaz a' mit a' Dajkája mondott. Megcsalta volt szegény magát; 's bánatom ezzel az eltűnt reménnyel még gyötrelmesebbé lett! — *Egy karfákra dől.*

NYÁRINÉ. Szakassza félbe Nagysád ezt a' izomorú bezzéllgetést!

SZTELLA. Nem! nem! megkönnyülök ha kiöntöm bánatomat! ha azt, a' mi olly nehezen fekszik szívemenn, másnak elébe tehetem! 's olztán ha egyszer elkezdek bezzélleni felőle —
 ő felő-

ő felöle, a' ki nekem mindenem volt! — ő felöle..... De jertek, lássátok magatok a' képét! — Én mindég azt mondam, hogy az ábrázat Textus arra a' mit az ember felől mondani lehet.

MIMI. Be örülök hogy láthatom!

SZTELLA. *megnyit egy rejtett ajtót, 's bevezeti őket.* — Imhol van, Édeseim!

NYÁRINÉ. Szent Isten!!

SZTELLA. Illyen! egészen, egészen illyen! és még is ezrednyi része sincs benne annak, a' mi ő volt! Ez a' magosálló férfi homlok, ez a' barna lobogó haj, ezek a' fekete szemek, ez a' komoly büszke tekintet — de azt a' kedvesléget azt a' szerelmet, azt a' tüzet, melly midőn lelke kiömlött, szikrázva szökdécselt szemeiből, a' képnek nem tudta megadni a' Festő. Szegény szív, az csak te benned van eltalálva.

MIMI. Affzonyom, nékem egy gondolat fúrja magát fejembe.

SZTELLA. Valófágos remekje a' Férfi-nemnek.

MIMI. Nagyfágos Affzonyom, én ma a' Postaháznál egy Tifzttel ebédeltem; az annyira hasonlít ehhez a' képhez, hogy fokba mennék fogadni, hogy ez a' kép tulajdon ő.

SZTELLA. Ebédeltél? — egy Tifzttel? — hasonlít hozzá? — — Ó Mimi, ki hasonlít ehhez?

MIMI.

MIMI. Igen! Igen! Mennél tovább nézem ezt, annál hasonlóbbnak látszik hozzá a' Tiszt! Csak hogy ő idősebb valamivel, barnább, és elfültebb képű.

SZTELLA. *megrántja a' csengettyűt.* Mimi, meghasad a' szívem! — Nem hihetem a' mit mondasz, és még is reménylek! — Magam még-
gyek által.

MIMI. Az nem fog illeni.

SZTELLA. Illeni? Ó Lelkem....

Az INAS jön.

SZTELLA. István, hamar által a' Postaházhoz. Ott egy Tiszt szállt-meg, köszöntsd 's mondjad néki.... Mimi, add te a' szájába mit mondjon a' Tisztnek. — Mondd István, hogy kéretem, jöjjön-átal.

MIMI. István, ismerte Kend a' Nagyfágos Urat?

ISTVÁN. Mint magamat, Kisaasszony.

MIMI. Menjen által Kend a' Postaházhoz; egy Tisztet fog ott találni; az igen sokat hasonlít a' Nagyfágos Úrhoz. Ne mondjon neki semmit, hanem csak nézze-meg ha nem olyan é mint a' Nagyfágos Úr. — Sokat teszek rá, hogy az Ő Nagyfága.

SZTELLA. Ha hasonlít a' szegény Uramhoz, akár ki legyen, kérd hogy jöjjön-átal! — kérd hogy ne kessen! — mondd hogy várom. — — Ó ha..... De mit nem fogsz még reményleni öszvéroncsolt, bódogtalan szív! — Lelkeim, hagyjatok, hagyjatok magamban! —
— *Elzárkozik.* C MIMI.

MIMI. Az Istenért, mi baja Affzonyámnak ?

NYÁRINÉ. Édes Leányom, ez nékem utolsó napom ! Soha sem fogom kiállhatni — — Ennyit egyszerre !

MIMI. Szent Isten !

NYÁRINÉ. A' Báróné' férje — az a' kép a' mellyet láttál — ó édes gyermekem — az én férjem ! — a' te Atyád !

MIMI. Az Istenért, édes Affzonyám ! az Istenért ! miért öldösi magát illy haszontalan képzelésekkel !

NYÁRINÉ. 'S ímé itt van ! — egy két per centés múlva — karjai közzé fog rogni. — Mi pedig — Mimi, mennünk kell !

MIMI. A' mint Affzonyámnak tetszik.

NYÁRINÉ. Menjünk, menjünk !

MIMI. Vonjuk - félre magunkat ide a' kertbe. Én azalatt általfutok a' Postaházhoz, 's ha bé lesznek fogva a' lovak, hírt adok Affzonyámnak, 's míg ők elrészegülve egymásnak nyakán fognak függeni, felülünk, 's itt hagyjuk.

FERNANDÓ és ISTVÁN jönnek.

ISTVÁN. Ide, Nagyságos Uram ! 'S már a' Kabinet ajtaját sem ismeri Nagysád ?

FERNANDÓ. *el Nyáriné mellett, 's nem ismeri red.*

NYÁRINÉ. Ő az, ő ! — ó Mimi, oda vagyok !

HARMADIK FELVONÁS.

A' SZTELLA SZOBÁJA.

SZTELLA. FERNANDÓ.

SZTELLA, *a' falokhoz, örvendezve.* Megint itt van! Látjátok őtet! Itt van! Itt van megint! — *Megáll egy Vénusz képe előtt.* Imádott Istenfég, látod őtet! Megint itt van! Be fokszor futkostam-el melletted! be fokat sírtam, keseregtem képed előtt! — Itt van! Itt van és még sem merem hinni! — Kegyes Istenné, be fokszor buktam képed elébe! 's nem vólt itt! Most — ő is itt van — te is itt vagy! — Kedves! kedves! — fokáig vóltál oda! igen fokáig! De itt vagy megint! — *Nyakába borúl.* — Itt vagy! Nem akarok semmit tudni, semmit hallani, semmit érteni, csak azt az egyet hogy itt vagy! hogy itt vagy!

C 2

FER-

* FERNANDÓ. Sztella! — édes Sztellám! — *elfojtódik.* — *általöleli.* — Isten, valahára ismét sírhatok!

SZTELLA. Eggyetlenem!

FERNANDÓ. Sztella, hadd szívjam valaha ismét édes lélekzetedet, azt a' lélekzetet mely nekem éltetőbb, balzsamibb, mint az égnek minden illatjai.

SZTELLA. Kedves! — —

FERNANDÓ. Lehellj e' kialszott, kiszáradt, elfásúlt mejjbe ismét szerelmet, ismét éltetést! — *Ajkaik öfzeveragadnak.*

FERNANDÓ. Enyhíts! enyhíts! Itt a' hol te vagy, a' hol a' te lehelledetet szívhatom, tavaszi új életbenn él minden. Szerelem és állandó Hűség csatlja itt hozzád a' csavargáshoz szokott Allhatatlant.

SZTELLA. Bohó!

FERNANDÓ. Nem érzed te mi a' mennyharmat annak a' Szomjúhnak, a' ki kiszáradt pusztás homokról kárjaid közzé tér-vissza.

SZTELLA. Hát te, Fernandó, annak a' Szegénynek örvendezését, a' ki elveszett eggyetlen kedves báránycáját szorítja ismét szívéhez.

FERNANDÓ. *lábaihoz borúl.* Sztella! édes Sztellám.

SZTELLA. Kelj-fel, kelj-fel! Nem láthatlak így!

FERNANDÓ. Hagyj itt! Ó bár mindég itt fekeltnék! Nem bukik é megelőtted mindég elpirúlt szívem, véghetetlen Jószág! véghetetlen Szeretet!

SZTEL-

SZTELLA. Enyém vagy megint! Megint itt vagy! Van é valami a' mit irígyelhessek?

FERNANDÓ. Úgy tetszik, mintha bódogságomnak egykori első óráját élném. Karjaim között vagy, ajakidról szopom szerelmednek bizonylágát, tántorgok, 's szédelegve kérdelem magamtól ha ébren vagyok é, vagy álmodok?

SZTELLA. A' mint látom, Fernandó, okosabb még most sem vagy mint vóltál.

FERNANDÓ. Ojjon Isten tőle! De ezek a' bódog szempillantások, öleléseid, csókjaid, ismét jóvá, ismét kegyessé tesznek. Most, Sztella, imádkozni is tudok, mert bódognak érzem magamat.

SZTELLA. Az Isten bocsássa-meg, hogy illy gonosz vagy, és egyszerre illyen jó-is! Az Isten bocsássa-meg, a' ki illyenné csinált, illy állhatatlanná és illy hívvé. Ha szavaid' hangját hallom, megint elhitetem magamat, hogy ez az a' Fernandó, a' ki még senkit sem szeretett, senkit, senkit — csak engem.

FERNANDÓ. Én pedig ha szép kék szemeidbe tekintek, ha elmerülve nézek belé, megmernék reá esküdni, hogy egész távollételem alatt sem lakott benne egyéb kép, csak egyedül az enyém.

SZTELLA. Arra bízvást megesküdhetesz.

FERNANDÓ. Meg?

SZTELLA. Ha nem úgy vólna, megvallanám! Nem vallottam é meg szerelmünk' első

napjaiban szívemnek minden fellobbbanásait ?
's nem még inkább szerettél é gyónásom után ?

FERNANDÓ. Angyal !

SZTELLA. Mit nézel olly merően rajtam ?
Úgy é a' kesergés lefújta orcáimról az Ifjú-
ság' virágzatját ?

FERNANDÓ. Rózsa vagy, valófágos ró-
zsa, édes Sztellám ! — — Mit rázogatód fejed' ?

SZTELLA. Ó mért kell benneteket illy for-
róan, illy makacs állhatatosfággal szeretnünk ?
— mért nem büntethetünk benneteket gyötré-
seinkért ?

FERNANDÓ. Vallyon nem öfzültél é meg ?
— — Szerencséd hogy szökék hajaid ! — — De
legalább ki nem hulltak bánatodbann ! — *Ki-
veszi belőlök a' fésűt, 's a' tömött hajfűrtök legör-
genek.*

SZTELLA. Pajkos gyerek !

FERNANDÓ. *beléjek ölti karjait, 's által-
öleti.* Imhol Rinaldó, régi láncáibann.

Az Inas bé.

AZ INAS. Nagyfágos Affzonyom. . . .

SZTELLA. Mit akarsz ? Micsoda ábrázat-
tal jössz előmbe ? Nem tudod hogy azt halál-
bann útalom mikor bóldog vagyok ?

ISTVÁN. Nagyfágos Affzonyom, a' két
Vendég indulni akar.

SZTELLA. Indulni ?

ISTVÁN. Oda ki állok, 's hát látom hogy
a' Kisaffony a' Postaházhoz megy, 's meg' vissza-
jö, 's valamit sug a' Nagyaffzonynak. Én is ál-
tal-

talizsaladok, 's hát hallok, hogy fogatnak nyakra főre. Kértem, ne cselekednék azt, Nagysád nem fogja kedvesen venni, ha hír nélkül mennek-el; de a' Nagyaßzony sírva kért, hogy a' holmijét lopnám által, 's Nagysádat nevében kövessem-meg; hogy nekik lehetetlen maradniok.

FERNANDÓ. Arról az Aßzonyról van a' beszéd, a' ki a' mai Dilizsánzonn érkezett a' Postaházhoz?

SZTELLA. Arról igen! A' Leányát Múlatatómnak hozattam, 's beléßzerettem az Anyjába, 's ezt is meg akarám tartóztatni. — O Fernandó, mért szegik ezek éppen ma kedvemet!

FERNANDÓ. Által nem látom mi ok indíthatta az illy hirtelen indulásra.

SZTELLA. Én sem tudom. Nem is akarom tudni! de az igaz hogy nem könnyen ereszttem-el magamtól. Csak hogy te maradj itt, édes Fernandóm! — Ha ~~te~~ nem vólnál itt, nem tudom mit csinálnék miattok. Az Örég egy derék, érzékeny szívű jó Aßzony. A' sok szenvedés képén hagyta nyomaít; lehetetlen nem szánni, nem ízeretni. — István, menj-által, 's hívd-elő az Anyját. — *Az Inas megyen.* — Beszéld rá hogy maradjon; ha pedig csakugyan menni akar, mondjad hogy nem tartóztatom erővel; csak egyszer akarok szólni vele. — — Fernandó, ki kell pihennem magamat; lemegyek a' kertbe; ne múlass soká, 's jöjj hamar utánam. — Fülemiléim, idvezljétek imádott Uroto-
tokat! — *Indúl.*

FERNANDÓ. Angyal!

SZTELLA. *visszatér.* Úgy é, nem múlatfz soká?

FERNANDÓ. Múlathatnék é ha eltiltanál-is? —

Sztella el.

FERNANDÓ. *magában.* Mennynek Szentjei! Mint fut-el az ő jelenléte elől minden bú, minden gond, minden aggodás! Fernandó, ismered é még magad? Mind az, a' mi e' szívet szorongatta, a' mi olly könehézféggel feküdt ittenn, az a' rettegés, az a' kétfég, az a' mardosó emlékezete egykori elztelenfégeimnek, 's annak képzelése a' mit ezekért most várhattam..... De talám ugyan megint rám akartok rohanni gyilkoló gondok? talám ugyan érzitek, hogy nincsen itt? — — Majd, majd, ha ismét elébe lépek! ha megint kezembe veszem kezét. —

A' TISZTTARTÓ *be.*

Örvendve látásán megcsókolja kezét. Hálá Istennek! hálá Istennek! Ezt ugyan nem mertem egy hamar reményleni.

FERNANDÓ. *félrerántja kezét tsókja elől.* Hagyj békét, jó János; Hát hogy' mint vagy?

TISZTTARTÓ. Jól, Nagylágos Uram, jól! Csak hogy itthon Nagysád!

FERNANDÓ. Nincs valamelly bánatod? Él a' Feleféged? a' gyermekeid?

TISZTTARTÓ. Élnek mindnyájan! A' gyermekeim már úgy megnöttek hogy rájuk nem ismér Nagysád.

FER.

FERNANDÓ. Hát hogy' megyen a gazdaságom?

TISZTTARTÓ. Elbámúl belé Nagysád ha meglátja mit csináltunk azalatt. De szabad é tudakoznom, hát Nagysád hol járkált megint? micsoda veszedelmeken ment megint keresztül?

FERNANDÓ. Hallgass, kérlek. Másként nem vagy é részese ifjúságom bolondságainak?

TISZTTARTÓ. Nékem egyedül az a' szerencsém, hogy Nagysád Haramiák Vajdájává nem lett; egy szavára Nagysádnak öltem vágtam volna.

FERNANDÓ. Majd, jó János, majd ha csendesebb leszek.

TISZTTARTÓ. Hát a' szegény Ő Nagysága? hát az a' gyönyörű kis Leány?

FERNANDÓ. Nem leltem-fel Kolozsváratt. Magam ugyan nem voltam a' Városban, de a' leghitelesebb tudósításokból tudom, hogy az a' Kalmár, a' ki a' Kapitálisát olly ígéret alatt vette magához, hogy néki interes fejében szálást ad házánál, és konyháját ki fogja tartani, megcsalta. Olly színnel, hogy a' Testvéréhez fog utazni, elhagyta Kolozsvárt, 's Isten tudja hol bujkál. Kétség kívül keze' munkájából élőködik Szegény!

TISZTTARTÓ. Csak hogy itthon Nagysád! Ugyan meg tudjuk é bocsátani Nagyságodnak, hogy olly fokáig hagyott magunkbann?

FERNANDÓ. Az igaz, fokáig oda voltam,

TISZTTARTÓ. Ha Felefégem, két gyermekem között ilyen kedvemre nem ülnék ide haza, bánnám hogy együtt nem borongoltam Nagyfágoddal. De már most az egyszer, úgy é, Nagyfágod is belé únt abba a' nyughatatlan életbe? úgy é már most Nagyfágod is veszteg ül.

FERNANDÓ. Ideje volna!

TISZTTARTÓ. Jobb is, Nagyfágos Uram, abból a' mászkálásból úgy sincs semmi haszon.

FERNANDÓ. Még sem tudtad elfelejteni a' leckézést?

TISZTTARTÓ. Tám ugyan nem vólt elég alkalmatoslagom jól belé tanulni? Tudja Nagysád, mikor Cecíliába ízerettünk, mikor rá kötöttük magunkat, hogy török szakad miénk lessz.

FERNANDÓ. Ó János, és még is be édes, be bóldog idő vólt az!

TISZTTARTÓ. Tudja Nagysád, mikor egyszer csak lebetegszik, 's egy gyönyörű lánykával ajándékoza-meg? Deszegény, éppen ez által előbbi elevenfégét, előbbi széplégének nagy részét elvesztette!

FERNANDÓ. Ne büntess, kérlek, ennek emlegetésével.

TISZTTARTÓ. Tudja Nagysád, mint nézegeténk-körül itt meg' ott, meg' emitt, 's osztán ismét amott magunkat, 's utóljára mint akadtunk erre az Angyalra, 's mint szakadt egyszerre vége a' tanácskozásnak a' továbbmenésről, 's kéntelenek valánk vagy az egyiket vagy a' másikat ízerencsétlenné tenni; mint adtuk-

el

el alattombann a' jószágot, 's mint szöktünk-meg, 's ezt a' sem a' Vilagot sem magát nem ismerő Angyalt mint lopánk ide?

FERNANDÓ. Hagyjd-el, hagyjd-el!

TISZTTARTÓ. Nem, Nagylágos Uram! de bár minden kicsinyiség elzembe juthatna, hadd beszéllhetnék-elő Nagylágodnak mindent, hadd útáltatnám-meg Nagylágoddal azt a' hitteljátszást, azt a' jövőst menést. Mert, csak kéntelen vagyok kivalláni, én azt hiszem állhatatosan, hogy Nagylágod most utóljára sem azért ment-el innen hazúlról, hogy Cecíliát felkeresse, hanem abból a' meg-szokott régi viszketegségből — —

FERNANDÓ. Hagyjd másszorra!

TISZTTARTÓ. Mindenjól lessz, csak veszteg üljön Nagylágod. — *El.*

Az Inas bé.

AZ INAS. Az Asszony itt van.

FERNANDÓ. Vezessd-bé.

AZ INAS el.

FERNANDÓ *magában.* Ez az Asszony engem bússá tesz. — Hogy semmi sem lehet egészen tiszta, egészen vidám, egészen boldog az ég alatt! — Ez az Asszony... — Az ebédnél Leányának kedve forgatott - ki sarkomból: mit tehet majd Anyja' pityergése!

NYÁRINÉ belép.

FERNANDÓ *magában.* Isten! 's imé szerencsétlenségén felül még képe is emlékeztet botlásomra! Szív! Szív! ó ha rajtad áll azt érze-

érzeni a' mit érzettél, 's azt cselekedni a' mit cselekedtél, miért nem áll rajtad botlásaidat magadnak megbocsátani? — A' szegény Felelégem' formájának árnyéka! — Ó, hol nem látom azt! — — *Fenn szóval.* Asszonyom!

NYÁRINÉ. Mit tetszik parancsolni velem?

FERNANDÓ. Óhajtanám, Asszonyom, hogy maradj Sztellánál, — és nálam! — — Ül - le, Asszonyom!

NYÁRINÉ. A' Szenvedő' jelenléte terhére van a' Bóldogoknak, a' Bóldogoké pedig — ah, még inkább a' Szenvedőknek.

FERNANDÓ. Nem értelek, Asszonyom! Lehetléges volna é egyébnek nézned Sztellát mint a' micsoda? öteta' ki csupa jószág, csupa Istenfég!

NYÁRINÉ. Uram! én hír nélkül akartam elmenni. Eressz, nem maradhatok. Nagy okaim vannak. Kérlek, ne tartóztass!

FERNANDÓ. *Magában.* Minő ismeretes szózat! minő ismeretes kép! — *hangosan.* Asszonyom! — *elfordúlva.* Isten! a' Felelégem! — *hangosan.* Megbocsáss, mindjárt itt leszek, — *El.*

NYÁRINÉ *magában.* Rám ismért! — Isten, hálát adok tenéked, hogy szívemnek ennyi erőt engedted! — Én vagyok é az az öszveroncsolt, öszvetördelt, eltaposott Bóldogtalan? Enyém é ez a' csendeslég, ez a' nyúgodalom? Nem, jóltévő Atya, nem enyém az! a' te kegyelmed az! a' te ingyen kegyelmed! Te éppen

pen akkor nem hagyízz-el bennünket, mikor isteni segédedre legnagyobb szükségünk vagyon !

FERNANDÓ *vissza.*

FERNANDÓ *magában.* Vallyon rám ismert é? — *hangosan.* Affzonyom, kérlek, — szívesen kérlek, nyissd-fel előttem szívedet.

NYÁRINÉ Úgy szomorú történetemet egészen el kellene beszéllenem ! 's hogyan hallgathatnád Te azt , holott a' mai nap téged az élet' legédesbb örömei közzé vett-bé , holott a' mai naponn az élet' legédesebb örömeit a' szeretetre legméltóbb Affzonymnak adád-vissza? — Nem, Uram! ne kívánd azt hallani ! kérlek, eressz-el.

FERNANDÓ. Ne hagyj haszontalan kérni Affzonyom !

NYÁRINÉ. Be szeretnék megkémélleni fájdalmaimnak együtt érzésétől ! de engedek kívánságodnak. — — Pauza. — — *Megkönnyebbült hanggal.* Ifjúságom' napjai vígak voltak , és kedvesek. Nem tudom mi vonta felém a' férfiakat ; sokann igyekeztek nekem tetfizeni , de én kevés eránt érzettem hajlandóságot ; egy sem valaközöttök a' kiről elhihettem volna , hogy életemet társaságában kedvemre tölthetem-el. Így múltanak-el a' rózsaszín Múlatfágoknak kívánatos napjai , hol egy nap barátságosan nyújt kezét más napnak. És még is érzettem egy Valaminek híjját. Ha előre néztem a' jövőendőbe , ha elnéztem azokat a' víg és szomorú órákat , melyek kétség kívül az én életemnek is ki valának szabva , egygy olly Férjet

jet óhajtottam , a' ki együtt menjen velem a' sírig ; a' ki azon szíretetért , mellyet néki ifjú szívem nyújtand , öregebb koromban Barátom légyen és Védem , 's pótolék Szüléim helyett , kiket érette elhagytam.

FERNANDÓ. Az pedig — ?

NYÁRINÉ. Felleltem ötet , Uram ! felleltem azt a' kire minden reményemet építhetni véltem , és építettem is. Lelkének elevenlége olly tökéletes hűséggel látszott öszveköttve lenni , hogy szívem eránta hirtelen megnyílt , 's néki csak hamar barátságomat , 's nem sokára szerelmemet is , od'adtam. Ó , midőn mejjemen nyugtatta fejét , melly forró hálákat adott ő tenéked , Isten , azért a' nyugvásért , mellyet néki karjaim között készítettél ! mint repült hozzám a' külvilág' örvényéből , 's mint üzte - el édes esdekléseivel minden gondjaimat ! — —

FERNANDÓ. Tovább Állzonym , tovább !

NYÁRINÉ. Változandó minden ! — Ó , ő engemet olly igazán szíretett , mint én ötet ! Vólt egy idő , mellyben nem ismért egyéb böl- dogfágot azon kívül , hogy vélem szírelmét egész mértékben éreztesse. Az , az élet' legszebb szakasza vólt , házasságunknak első esztendei ; midőn a' böldegított szívet a' legkissebb érdek- lés , a' legkissebb únatkozás inkább gyötri mint a' valófágos baj. Ah , Uram ! elkésért a' könnyű útonn ; ott pedig a' hol az szíklás sivatag- fággá vált , a' hol vezető karjára leginkabb vólt szűkségem , ott elhagya !

FER-

FERNANDÓ *nevekedő háboradással.* Hogyan, elhült szerelmie?

NYÁRINÉ. Ó ki tudná azt mi ver a' férfiak' szívekbenn! — — Nem vettem észre hogy ő — minek nevezzem azt? — Elhidegülésnek nem tudom, nem akarom nevezni! 's ha valójában az volt is, kész vagyok elhíttetni magamat, hogy nem volt az. — Megszünet nélkül szeretett; de az én szeretetem néki nem volt elég. Többre volt szüksége. Megosztá szívét velem és egy Mással. Nem titkolhattam - el előle rettegésemet, 's végre.

FERNANDÓ. Végre. ?

NYÁRINÉ. Elhagyott! — — Infégemet semmi név, semmi szó nem fejezi - ki. Egyszerre rogyott-öszve minden reményem. Midőn zsenge gyümölcseim érnei kezdettek, akkor láttam magamat — elhagyva! egyedül maradván! Az emberi szívnek minden gyámola, a' Szeretet, férjem' barátság, fény, tekintet, napról napra öregbedő birtokunk jó karban hagyandó gyermekeink, mind ez egy pillantásban dőlt-öszve szemem előtt! én pedig — szeretetünk' bódogtalan zálogával, Halálos csábulás váltotta-fel dühös gyötrelmeimet, 's öszvehasadozott szívem tompa lankadtságban dőlt-el. — Vagyonom' fogyásával nem gondoltam mindaddig, míg végre. . .

FERNANDÓ. A' Hitetlen!

NYÁRINÉ. *elfojtott keseredéssel.* Ne nevezzd annak, Uram! Szánni kell azt a' férjet, a' kit a' Szerelem idegen kötelek közzé vét.

FER.

FERNANDÓ. Affzonyom! — —

NYÁRINÉ. *fzeléd fülánkkal, el akarván titkolni hogy a' Ferdinándó háborodása' okát érti.* Az Ollyan embert úgy kell nézni mint rabot. Azt mondják magok is, hogy a' dolog nincs külömben. Altalvonattatnak a' magok világokból a' miénkbe; ez pedig egészen más természetű mint az övék. Egy darabig megcsalják magokat, 's oda vagyunk, mikor megnyílnak szemeik. — Én előbbeni Kedveséből, Felelégeből csak Gazd'affzonya lettem, a' ki mindent elkövetett ugyan hogy magát véle kedveltesse, a' ki éjjelét nappalát arra fordította ugyan, hogy Házát és gyermekét elrántsa a' végső romlás elől, de éppen ezen gondok által olly szomorúvá, olly bágyadttá, olly szenvedhetetlenné levék, hogy társalkodásom az ő eleven lelkének nem lehetett nem únalmas, nem gyűlölféges. Ő, Uram, nem vétkes.

FERNANDÓ. *lábaihoz bukván.* Az vagyok! az vagyok!

NYÁRINÉ. *elborítva kifakadt könnyei által,'s általölelvén nyakát.* Fernandó! édes Fernandóm!

FERNANDÓ. Cilim! — édes kedves Felelégem!

CECÍLIA. Nem vagy enyém! — Szív, ne hagyj-el! *ismét általöleli.* Fernandó! — akár ki vagy — hagyjd kebledbe hullani egy Bóldogtalanoknak könnyeit! — Kapj-meg hogy le ne rogyjak, 's úgy oltán maradj-el — örökre. — — Nem Feleléged, — egy szerencsétlen Idegen

gen

gen az, a' ki karjaid között sír! — Ó ne tolj el magadtól!

FERNANDÓ. Isten! — Cili, a' te könnyeid é orcaimonn? — a' te szíved é szívemenn? — — Oda vagyok! Oda vagyok!

CECÍLIA. Fernandó, én nem kívánok semmit! — Csak ezt a' szempillantást engedd! — csak ezt a' kiömlést engedd szívemnek! erőt fog általa kapni! bátorodást! Nem leízek terhedre! itt hagylak! —

FERNANDÓ. Haljak-meg, ha erefztelek!

CECÍLIA. Együtt fogunk lenni, de nem itt! Itt másé vagy, 's ötle nem fosztalak-meg. — — Nyissd-meg, nyissd-meg előttem az eget! Egy feltekintés oda, abba az örök bódoglágba! abba az örök együttlételebe, együttmaradásba. . . .! — Ennyi gyötrellem közt ez az egyetlen vígasztalás!

FERNANDÓ. *megfogja kezét, rámered, álltalöleli.* Nincs olly erős, a' melly töled elszakaszthasson. — Feltaláltalak!

CECÍLIA. Feltaláltál? Azt é a' kit nem kerestél?

FERNANDÓ. Kerestelek, kedves! kerestelek! Még ennek az Angyalnak karjai közt sem találtam nyugodalmat, örömet. Rád emlékeztetett minden, 's a' te kedves Mimidre! Kegyelmes Isten, ha ő találna lenni, az a' gyönyörű teremtés a' kivel ma — — Mindenütt kerestelek. Három elztendeje, hogy kóborlok. Hajdani együttlakozásunk' helyén házunkat

D

elvál-

elváltozva, más birtoka alatt lettem, 's meghallám pénzed' elvesztét. Eltávozásod' hallásán oda lettem; nem akadtam sehol nyomodba, 's megúnván nyomorúságos életemet, katonává lettem; 's ímé hosszas tébolygásaim után, édes hív Felelőgem, karjaid között vagyok.

MIMI *belép.*

FERNANDÓ. Édes Gyermekelem!

MIMI. Ó ha annak fogadlíz, édes Atyám! *kezet csókol.*

FERNANDÓ. Annak, annak örökre!

CECÍLIA. De hát Sztella — — ?

FERNANDÓ. Nincs már mód, el kell tőle szöknünk! — Szegény Sztella! Ó Mimi mért nem ismertünk egymásra ma délbenn! — Szívem vert midőn meglátott! Tudod milyen el-lágyúlással hagyta-lak-el! — Ó mért nem ismer-
rünk egymásra! Megmentettük volna magun-
kat — meg a' szegény Sztellát — az újabbi elvá-
lás' gyötrelmeitől. De siessünk; mennünk kell!
— Én lemegyek utánna a' kertbe, 's azt fogom
mondani, hogy benneteket meg nem tartóztathat-
talak; hogy nem akartatok 'terhére lenni búcsú-
zástokkal; hogy mindjárt indúltok. Mimi, te
azalatt menj által, fogass az én szekerembe, 's
parancsold-meg Inasomnak, hogy holmitedek
rakja-eggyüvé az enyémmel. — Cici múlasson
itt, 's várjon - bé engem. Együtt megyünk ál-
tal, kifejtem magamat a' Sztella karjai közzül,
's elhitetem, hogy csak a' Postaházig késérlek-el,
hogy csak a' Postapénzt akarom kifizetni! —

Sze-

Szegény Sztella, ennyi angyali jófágétt — kést verek szívedbe! — De mennünk kell — mennünk!

CECÍLIA. Te hagynád-el Sztellát? — Fernandó, csak addig légy csendesesen, míg szólok.

FERNANDÓ. Egy szót se, Cili, Semmi Hatalmasfág nem válaízf. el tőletek. — Hamar, hamar!

CECÍLIA, MIMI. *Általmennök.*

FERNANDÓ. *magában.* Nem maradok-el tőlök. — De hová? hová? — — — Egy hegyes kés véget vethetne ennek a' kibeszéllhetetlen kinnak, 's abba a' rettenetes Nemézésbe tafzíthatna, mellyet most irígylek a' Hóltaktól. — Aha, Nyomorúlt! ennyire jutottál? Emlékezel é millyen kevélyen néztél gyönyörűségeidnek közepette le arra a' bóldogtalanra, a' ki nem bírván tovább vinni gyötrelmes életének terheit, el-akarta azokat magáról vetni? emlékezel é rá? — — Hm, a' Bóldogok! a' Bóldogok! — — Csak egygy órával tudtam volna meg hamarább! Sem ő nem látott volna soha engemet, sem én nem őtet! Elhitettem volna magamat, hogy elfelejtkezett rólam, hogy ez a' négy elzandó bégyógyította sebeit. — De most? mit mondjak neki? mint lépjek elébe? — — Ó állhatatlanfág, állhatatlanfág! be érzékenyen kell lakolnom miattad! — Szív, nyomorúlt szív, fagyj-meg! fagyj-meg!

NEGYEDIK FELVONÁS.

SZTELLÁNAR REMETEHÁZA A' KERTBENN.

SZTELLA.

Szépen , szépen virítasz — szebben mint
egyébkor , kedves helye a' reménylett végnyú-
godalomnak! — de most nem kívánczom be-
léd — most borzadva nézek rád , hideg nyirkos
föld! — — Ó , az elhevült keseredés' bús órái-
ban , lepledbe vonúlva rettenetes Halál , be sok-
szor állottam mélységed' meredek garádjánn!
be sokszor léptem beléd! be sokszor rejtetem-
el szívemnek kifakadott panaszait csendes ből-
tozatodbann! — Azt hittem , azt óhajtottam,
Megrothadás , hogy , mint a' ízeretett Csecse-
mő , ezt a' telitölt mejjet kiszopod , 's bús léte-
met egy könnyítő álomná oszlatod - el. Most
pedig — Napja az Égnek , ímé belé hatasz! —
Olly derült , olly vídám , olly tiszta minden! —

Itt

Itt van a' Régensiratott ! 's egy szavára, egy tekintetére , egy alkotó hagyására minden kellemeivel magához csalogat megint a' Természet! Most újra élet vagyok , — 's ajakiról újabb, melegebb, forróbb életet fogok szívni! Véle, benne , általa maradandó erővel fogok lakni ! — — Fernandó ! — Jön ! — Hall. ! — — Nem, még nem jön ! Itt, itt leljen-fel engem ; itt, e' rózsaoáltár mellett , rózsáágaim közt ! — néki töröm-le e' bimbókat — — Itt ! Itt ! azután majd elvezetem az ernyőbe. — Jól esett, igen jól, hogy egyesnek nem hagytam csinálni , hogy, ha szük is, mind kettenn elférünk benne ? — — Itt állottak eddig írásaim , könyveim. Félre könyvek, félre papiros ! — Ó bár csak itt volna már ! — Magam vagyok megint ! Megint pála nélkül ! — — Jön ?

FERNANDÓ *érkezik.*

SZTELLA. Hol múltattál , Kedves ! — Soká , igen soká vagyok magambann ! — Mi bajod ?

FERNANDÓ. Sok bajom vólt ezzel az Affzonnal, Egy derékAffzony, de nem akar megmaradni, nem mondja mért nem, de csak nem marad. Erefzd ötöt, Szella !

SZTELLA. Ha kedve nincs , nem erőltetem. — Pedig , Fernandó , nagy szüklégem vólna reá — nagy szüklégem ! — *nyakába esik.* Csak hogy te vagy itt !

FERNANDÓ. Szárazd-fel könnyeidet ; ártani fognak szemeidnek.

SZTELLA. Ó hagyj-d folyni ! Bár múl-na hamar ez a' nap ! Még minden tetemem rész-
ket ! — Ennyi öröm — ennyi ! egyszerre ! Téged
ismét bírni , édes Fernandóm ! ismét ! ismét !

FERNANDÓ. *magában.* En Istentelen ! hogy
hagyom-el ezt ? — *fenn szóval.* Eressz , édes
Sztellám !

SZTELLA. Egészenn a' régi hangod ! sze-
relemmel eltölt régi hangod ! — „ Sztella ! édes
Sztellám ! ” — Tudod mint szerettem ezt tö-
led hallani : „ Sztella , édes Sztellám ! ” —
Ó , azt úgy kimondani nem tudja senki más !
Egészenn benne van a' Szerelem' legforróbb he-
ve. — Be jól említem még most-is azt a' na-
pot , a' mellyen azt legelőször mondottad , a'
midőn bóldogfágaim benned kezdődtek.

FERNANDÓ. Bóldogfágaid ?

SZTELLA. Talám azt kezded számítani
hány órát tehet ez a' három elztendő , mellyet
nálad nélkül sírás közt töltöttem ? Ó hagyj-d-
el azt , Fernandó ! hagyj-d-el ! Ha te azokat
számlálod , úgy én vílzont azokat fogom , a'
mellyeket kardjaid közt töltöttem. — — Fer-
nandó , jut még elzedbe az a' délután , midőn
legelőször láttalak a' Bátyámnál ? midőn abba
a' szobába léptél a' hol én voltam ? 's olztán
együtt mentünk-ki a' kertbe a' gesztenye alá
a' Pavillon megett ?

FERNANDÓ. *magában.* Öszvetépdeli szíve-
met. — *fenn szóval.* Jól jut ! jól jut !

SZTEL-

SZTELLA. Mint léptél közzénk. Nem tudom, vetted é észre hogy első pillantásoddal magadra vontad figyelmetesfégemet: de én láttam, jól láttam, hogy szemeid engem kerestek. Ah, Fernandó! a' Bátyám Muzsikát adott. Te elővéd a' Violínt, 's mikor játszottál, szemeim szüntelen rajtad függöttek, minden rándításodat nyomoztam képedenn; 's egyszer, egy véletlen Pauza alatt, felvetetted szemeidet 's rám tekintettél — rám, Fernandó! rám! — 's szemeid ölv' akadtak az enyémekekkel. Mint pirúltam-el! mint tekintettem félre! Te azt jól láttadd, Fernandó, mert vettem észre azután, hogy sokszor elnéztél a' Nótákon, eltévelytetted a' Taktust, 's a' Bátyám bosszankodva piszlegett. Minden hibás hangod kereftüljárta lelkemet. A' legédesebb zavarodás volt az az én füleimnek, édesebb mint a' legkiesbb harmónia. A' Világ' kincséért sem néztem volna többet rád. Felköltem helyyemről, 's elmentem.

FERNANDÓ. Úgy vólt! egészen úgy vólt — *magában*. Gyötrő emlékezés!

SZTELLA. Gyakorta csudálom magam is, mint tudlak ennyire szeretni; mint tudott minden kicsínység olly mélyen benyomúlni emlékezetembe, hogy azt olly elevenen látom még most is, mintha csak tegnap esett volna. — Másként ó hányszor beszélltem-el azt magamnak! — — Mikor keresni jöttél, mikor Barátnémmal jöttél-végig a' bosszkéte, kit

nálamnál hamarább ismertél, 's ő nevemen szólított : Sztella ! te pedig utánna kiáltád : Sztella ! Sztella ! — — Annakelőtte hangodat nem is hallottam, és még is nem látva is rá ismértem, hogy az a' te szavad ! — — — Hát mikor olztán hozzám értetek, 's megfogtad kezemet ! Ki vala akkor inkább öszvezayarva, én é, vagy te ? Eggyikünk felülmúlta a' másikat, 's azolta — — megjövendőlé azt a' szegény Tercsi még akkor estve ! Minden szava bételjesedett ! 's ó minő bódoglággal éitem karjaid között ! — Ha a' szegény Tercsi még élne, most tanúja lehetne örömeimnek. Egy valósággal jó gyermek vólt szegény ! Mint sírt velem mikor olly bódog vóltam ! mikor a' Szerelem miatt vóltam olly bódog ! — O Fernandó, ha eljöhetett volna velem ! ha elhozhattam volna szegényt mikor éretted mindenemet elhagyám ! — —

FERNANDÓ. Mindenedet elhagyád ! !

SZTELLA. Nem é ? Nem hagytam é el mindenemet ? Vagy talám szemrevetés gyanánt veszed ezt Sztellád' szájából ? — Fernandó, éretted még mind kevés az a' mit tettem.

FERNANDÓ. Mind kevés, Sztella ! mind kevés ! és kívált Érettem ! Bátyádat hagyni-el, a' ki úgy szeretett mint a' legjobb Atya szereti a' maga gyermekét ; a' kinek akaratja a' te akaratod vala ! azt a' birtokot, azt a' pénzt, melly egészenn a' tiéd vólt, egészenn a' tiéd lett volna ! azt a' helyet a' hol születted, neveltetted !

Tár-

Társaidat! Ismerőseidet! — — Sztella, ez mind kevés Érettem!

SZTELLA. Értelek, Fernandó; de mik lettek volna mind ezek énnekem tenálad nélkül? Mi vólt mind ez nékem minekelőtte szeretni kezdettél? De bezzeg minekutánna a' Szerelmet felébredtetted szívembenn! — Igaz, hogy magamban lévén, sokszor gondolkoztam így: miért nem bírhatom én ezt Fernandóval együtt? miért kellett szöknöm? miért nem lehettem a' Fernandóé, és Fernandó az enyém, ott? nem örömet adott volna é néki a' Bátyám? — Nem! — 's miért éppen szökni? — — De ismét annyi mentőgeket hordott-elő szívem melletted! annyit! annyit! mert az én szemem előtt Fernandó nem lehetett csak egyszer is vétkes. — Ki tudná, gondolám, a' férfiak' kaprízait? hát ha úgy akar bírni mint mérészsége által nyert zsákmányát? hat ha hüszkeség, hogy csak leányt, és ne tóldalékot is, kapjon? 'S belé egyvelíté magát a' mentőgek' és vádok' elintézésébe a' magam' szeretéte, 's te mindenkor ártatlannak találtattál.

FERNANDÓ. Leroskadok!

KATI *érkezik.*

KATI. Nagyságos Uram, az Istenért hol mulat ilyen soká? Régen fogva vannak a' lovak, 's a' Nagyasfzony meg' a' Leánya nem győzik várni Nagyságodat.

SZTELLA. Menj, Fernandó, késérd által őket, 's fizessd ki a' Postapénzt; de mindjárt itt légy.

D S

KATI.

KATI. Hiszen a' Nagyfágos Úr is megyen. A' Kisaflzony a' Nagyfágos Úr szekerebe fogatta a' lovakat; 's az Inas mindent felpakkolt.

SZTELLA. Fernandó, ez megtévedés!

FERNANDÓ. Mit tud ez a' gyermek?

KATI. Mit tudok? — De bizony tudom én hogy a' Nagyfágos Úr el akar a' Kisaflzonnal menni. Láttam én mint ismerkedtek ölzve az asztalnál, láttam mint szorította-meg a' Kisaflzony' kezét mikor elváltak egymástól. A' Nagyfágos Úrnak könnybe lábbadtak a' szemei, 's szólani is alig tudott.

SZTELLA. *megütkezve.* Fernandó!

FERNANDÓ. Ne higgy nekí, látod hogy gyermek.

KATI. A' biz' úgy van, Nagyfágos Aflzonyom, a' hogy' én mondom. A' Nagyfágos Úr el akar menni velek. Akár nézesse-meg Nagysád!

FERNANDÓ. Hová mennék?

SZTELLA. Kati, hagyj magunkban.

KATI *el.*

SZTELLA. Ragadj-ki ez irtóztató kétfégből! Egy szót sem hiszek e' gyermeknek, és még is minden ízemrelzket belé. — Fernandó, te meg vagy zavarva. — Nézz reám, én a' te Sztellád vagyok!

FERNANDÓ. *félrefordulván, megfogja kezét.* Te az én Sztellám vagy.

SZTELLA. Fernandó, elijedek tőled.

FER-

FERNANDÓ. Sztella, — én a' legistentele-
nebb, 's egyfzersmind a' leggyávább Teremtés
vagyok. — El akarlak hagyni. — Nincs annyi
bátorfágom hogy mejjedbe üssem a' kést, 's
titkonn akarom a' mérget néked nyújtani. —
Sztella! —

SZTELLA. Az Istenért!

FERNANDÓ. *refzkető dühösséggel.* 'S hogy
jajgatásod' ne halljam, hogy ne lássam mint
halúz-el, szökni akarok.

SZTELLA. Soha sem állom-ki.

Lerogy, de Fernandó karjába kap.

FERNANDÓ. Sztella, kit karjaím közt
tartok! Sztella, a' ki mindenem vagy! Sztella,
— *elfugyva.* itt hagylak!

SZTELLA. *csüggedő nevetéssel.* Enge-
met?

FERNANDÓ. *fogait csikorgatván.* Tégedet!
— azzal az Alfzonnal a' kit láttál! azzal a'
Leánnyal —

SZTELLA. Hová mennél? illy későn —

FERNANDÓ. — 's az az Alfzony Felelégem —

SZTELLA. *merően néz rá, 's karjai elhull-
nak.*

FERNANDÓ. — 's az a' gyermek Leá-
nyom! — Sztella...! — *ekkor veszi észre hogy
elájúlt.* — Sztella! — *felöleli, 's leteszi egy szé-
kenn.* — Sztella! — hé! hé! hé!

CECÍLIA és MIMI *belépnek a' sikóltásra.*

FERNANDÓ. Oda, oda az Angyal! Ójer-
tek, jertek, segítsetek rajta! — Cecília és Mi-
mi *igyekeznek életre hozni.*

MIMI.

MIMI. Úgy látszik, éled.

FERNANDÓ. Altalad! Altalad! — *el.*

SZTELLA. Kik ezek? kik vagytok ti? — *felkél.* — Hol van ő? *visszaesik a' székbe,* 's *Cecíliára és Mimirre néz.* — Köszönöm! — Köszönöm! — Kik vagytok ti?

CECÍLIA. Csendesedjen Nagysád! Mi vagyunk, a' Nagysád Barátnéi!

SZTELLA. Barátnéim? — 'S nem mentetek-e? — Ti vagytok...? — Istenem, ki is mondá? — Ki vagy te? — — Te vagy...? — *megfogja a' Cecília kezét.* Ó, meghasad szívem!

CECÍLIA. Angyal! Angyal! Jer, hadd fozóítsalak magamhoz!

SZTELLA. Valld-meg — ó mélyenn ül itt *szívére mutatván* ez a' titok! — Valld-meg — te — néki. . . .

CECÍLIA. Az vagyok, — Felesége!

SZTELLA. *felugrik,* 's *befogja kezeivel szemét.* — 'S én. — *megháborodva 's tántorgó lépésekkel jár fel'salá.*

CECÍLIA. Menjünk-fel innen Nagylágos Affzonyom. A' Nagysád Kabinetjében. . . .

SZTELLA. Mire emlékeztetsz? Mi vólna enyém? — Irtóztató! Irtóztató! — Enyémekek ée' fák mellyeket ültettem, neveltem? — Miért válik egyszerre ismeretlenné, újjá minden a' mit látok? — — Megvetve! — Elhagyva! — Örökre el! — — Fernandó, ah — —

CECÍ-

CECÍLIA. Menj Mimi, keressd-fel az Atyádat,

SZTELLA. Ne! az Isten irgalmáért, ne! Allj-meg! ne menj! ne keressd! Hagyj itt — Férj! — Atya! — hagy-itt! —

CECÍLIA. Angyal!

SZTELLA. 'S te szeretsz? — 's te mejjedre szorítasz? — — Nem! nem! — — Tolj félre magadtól! — — *átalöleli.* Ó ne tolj, ne tolj! egy két percentésig még! — foká többé úgy sem vihetem.

MIMI. Nagyfágos Affzonyom, kérem, jöjjön, feküdjön-le.

SZTELLA. Nem állhatom - ki tekinteteket. Én öntöttem mérget poharatokba! mindenteket én rablottam-el! — Ti nyomorúság-bann éltetek, én pedig bódog voltam karjai között! — *térdre esik előttök.* Megbocsáthattok é nekem?

CECÍLIA. Ó kelj-fel, kelj-fel! — *fel akarják emelni.*

SZTELLA. Itt fekszem, itt esdeklek, sírok, rimánykodom előttetek és az Isten előtt! Engedjete-meg! — *felugrik.* — Engedjete-meg? Nem! Vigasztaljatok! enyhítsétek szörnyű szenvedésimet! én nem vagyok vétkés! — — Te adtad ötet nékem, kegyelmes Isten! Úgy néztem ötet mint a' te adományodat, mint a' te kezed' legbecsesbb ajándékát! Ó szívem — !

CECÍLIA. Artatlan Lélek!

SZTELLA. *Cecíliának nyakán függvén.*
Szemeidből, ajakidról életnek szavai szólanak
hozzám! — Tarts! tarts! mert leroskadok! —
Ó Isten, érzi inségemet, 's megbocsát!

CECÍLIA. Barátném, Testvérem, térj
magadhoz! csak egy szempillantásra térj ma-
gadhoz! — Higyj-d-el, hogy az, a' ki szíveink-
be öntötte ezeket a' kínzó érzéseket, annak
idejébenn enyhülést is fog adni tudni.

SZTELLA. Karjaid közt engedj meghal-
nom!

CECÍLIA. Jer, édes Sztellám! —

SZTELLA. *hosszas hallgatása után.* Hagy-
jatok - el. Lelkem a' legkeservesebb gyötrel-
mek dúlják - öszve. — Lehetetlen elviselnem!
Nem bírom-el soha! — *Újabbann elcsendesedik,*
elmerül, néz, felveti szemeit, meglátja Cecí-
liát és Mimit, felsikólt 's elszalad.

CECÍLIA. Menj utánna, Mimi! ne hagyj-d
magát.

Mimi el.

CECÍLIA. Tekints alá egeidből gyerme-
keidre és az ő nyomorúságokra! — Sokat szen-
vedtem és nem hagytál - el. Adj újabb erőt; 's
ha a' csomót fel lehet fejteni, szent Isten! ne
tép-d - el.

ÖTÖDIK FELVONÁS.

A' SZEELLA KABINETJE. HÓLDVILÁG.

S Z E E L L A .

Rámdjáról fejti a' Fernandó képét.

Éjjeli Homály, végy körül! boríts-el! vezérelj! mutassd az útat! nem tudom, nem látom hová lépek! — Mennem kell! mennem! ki! a' széles világba! — De, hová még is? — hová? — — Kirekesztve alkotásodból, ne múlassak é ott többé, a' hol a' szent Hóld fáimnak bércein ragyog, 's kedves Eloízemnek sírját félelmes árnyékokkal veszi - körül? azonn a' helyyenn, hol életemnek minden kincse, minden bóldog emlékezetem lakozik? — — 'S te, a' mellybenn olly gyakrann olvadoztam imádkozó sírássá, nékem készült halotti Bólt! a' hol

hol életemnek minden bánatja és minden öröme is alkonyodik; a' hol, úgy reménylettem, tete-meim nem fokára nyugodtanak 's lelkem megkönnyebbedve lebegett vólna, kedves hely! tőled is, tőled is el kelletik é válnom? tőled is el legyek é tiltva? — — *áttalmarkolja homlokát.* Hálá Istennek, megtompúltál! kiszáradt benned az agyvelő! nem foghatod meg mit téfszen eltiltódni! — Ha megfoghatnád, megkábúlná belé. — — Rajta! — ó de, szédülni kezdek! — Isten veled, Isten veled, kedves hely! — Nem foglak többé látni! — — Nem foglak többé látni? Nem többé? — Hahh, ebbenn a' szóban gyilkos öklelés vagy! Nem többé! nem! — Rajta, Sztella! rajta! — *megkapja a' képet.* — De téged is itt hagyjálak? *kést kap elő 's fészegeti a' szegeket.* Ó bár elhagyna minden gondolat, minden érzés! bár valamelly buta álomban, bár könnyeimnek özönében fogyna el életem! — *A' hóld felé fordítja a' képet.* Fernandó! Fernandó! mikor legelőször közelítettél felém, midőn szívem dobogva vert éretted, nem érzetted é hűlégedbe, szíved' jófágába vetett bizakodásomat? nem érzetted é micsoda Szentfégy nyílt meg néked szívembenn? 'S te vissz a nem döbbentél! le nem rogytál! el nem futottál! Ártatlanlágomat, nyugodalmomat, életemet szökevény gyönyörködéseidnek szentelted-fel! eltépted azt, 's széljellszórtad mint a' rózsát útagon! — — — Nemes szívű Férfi... — Nemes szívű? — Ifjúlágom... arany napjaim...

jaim... 's még is illy álnoklással bántál velem! — Felelégednek... Leányodnak... Pedig az én szívem tiszta volt! — — Eltűnt reményem — — Sztella, hol vagy? — — *A' képet nézi.* — Illy nagy! illy szeretetre méltó! — ez volt, éppen ez a' tekintet, melly infégembe rántott! — Utállak álnok tekintet! Menj! menj! — Illy kedves! illy hódoltató! — Nem, nem! — Álnok! — Engem? Engem? — Te? — Engem? — *A' képnek méri a' kést.* Fernandó! — *elfordúl, kiesik kezéből a' kés, 's sikóltva dől-el a' szék mellett.* — Fernandó! — halzontalan! halzontalan!

Az Inas bé.

AZ INAS. Nagyságos Asszonyom, a' lovak a' kertajtónál várják Nagyságodat. Az ágybeli és fehér ruha fel van pakkolva. El ne felejtse Nagysád a' pénzt.

SZTELLA. Vágd-le ezt!

AZ INAS. *a' képet lemetszi a' rámdról.*

SZTELLA Imhol a' pénz, vedd, 's zárd-el. — *Némán körülttekint.* Jer! — *Elmennek.*

A z E b é d l ő.

F E R N A N D Ó.

Nagyj-el, hagyj-el! Imé, teljes mértékkel rohan megintlen rám! — Pufztán, feldúlva fekszik előttem — — mintha a' Világ.... — mintha éppen nem vólnék vétkes! — 'S ezek

E

szegé-

szegények! — — — Hahhh! nem százszorta nyomorútabb vagyok é én mint ők? — Mit kívántok tőlem? — Mit tégyek? mit tehetek? — — 's végtére is mi lesz ebből? — — — — Ez, meg' amaz! — egy veszélyből a' másikba! — végig rajta — meg' meg' végig! — 's több több baj! újabb meg' újab veszedelem! — — *Altamarkolja homlokát.* — — De hát ha semmi sem lesz belőle? Se' előre osztán, se' hátra! se' itt, se' amott! — — 'S ez a' két Affzony, a' szerezetre legméltóbb három teremtés miattam, miattam illy nyomorúlt! — ah! velem még nyomorútabb! — — — Ó ha panaszomat kiönthetném! ha kétségbe eshetnék! ha bocsánatot nyerhetnék tőlök! — ha csak egy orácskát is tölthetnek bóldogító reményben! ha lebukhatnék lábaikhoz! ha kisírhathán előtök magamat! — — — Hol vannak ők? — Sztella! Sztella, hol vagy? — — Ah, hanyatt fekszel, feltekintesz az egekre, 's ezt nyögöd: „Mit vétettem én Virágfál, hogy haragodbann öfvetördelsz? Mit vétettem én Artatlan, hogy hozám vezetéd ezt az Istentelent?” — — És hát te, édes Felefégem! — — — Ó minő bóldoglágok egyesülnek engem a' legbóldogtalanabbá tenni! — A' szerezetre legméltóbb három Személy... tiéd! — tiéd? — tiéd? — mondhatod é tiédnek? — megfoghatod é ezt a' hármass kibeszélhetetlen bóldoglágot? Pedig éppen ez az, a' mi így fojtogat, a' mi így öldököl! — Egészzen magának kíván engemet mind ez, mind amaz! —
hát

hát é n , mit mondok ? Ah , itt be van az út zár-
va ! — — Ki mérhetné-meg ezt a' szörnyű mély-
séget ! — — Szegény , oda leszl egészenn ! Sztel-
la , oda léfzeßz ! Mit rablottam - el tőled Sztel-
la ! — — És még is olly hideg — — *fel-
veßzi a' pistolyt azasztalról.* — Ez nem fog ár-
tani. — *meg-tölti.*

CECÍLIA *be.*

CECÍLIA. Mint van a' dolog, Édesem ? —
elijed a' pistolytól. — Útra készítéd ?

FERNANDÓ. *leteszi.*

CECÍLIA. Barátom , a' mint látom csende-
sebb vagy. Szólhatok veled ?

FERNANDÓ. Mit akarsz, Cili ? mit akarsz,
édes Feleségem ?

CECÍLIA. Ne nevezs így míg elvégzem be-
szédemet. — Fernandó , nagyon öszvebomlot-
tunk ; nem lehetne é szépen kifejteni a' csomót ?
Hallgass minden erőszakos szándékról ; én ele-
get szenvedtem , hozzá szoktam a' nyomorgás-
hoz. Értelßz , Fernandó ?

FERNANDÓ Hallom szavaidat.

CECÍLIA. Adj útát nekik szívedhez. — Én
csak Áßzony , egy gyámoltalan, öszveroncsolt
Áßzony vagyok, de vegezésem mellől nehéz el-
tántorítani. — Fernandó , higj - meg en-
gem Elhagylak !

FERNANDÓ. *élesenn.* Ó miért is ne ?

CECÍLIA. Azt gondolod, hogy mikor azt
akarjuk elhagyni a' kit szeretünk , kapufélfától
kell vennünk búcsút.

FERNANDÓ, Cili !

CECÍLIA. Nem hányok szemedre semmit ; kérlek , hallgass végig. Eddig szüntelen keseregtem elmaradásomonn , azonn agódtam a' mit megváltoztatnom nem lehetett. Imé , rád , akadék. Látásod új életet , új erőt lehellit belém. Fernandó ! tapasztalom , érzem , hogy az én szeretetem teerántad nem az a' heveslég , a' mellyel Leány szereti Kedvesét ; nem az , a' melly kész mindent feláldozni , hogy szeretett tárgyát bírhasa ; nem Fernandó , az én szívem teli van veled ; a' te Cilid néked Feleléged nem Szeretőd ; 's kész , erántad égő szeretetéből , magáról , a' te szeretetéről is lemondani.

FERNANDÓ. Egy szót se , Cili ! egy szót se többé.

CECÍLIA. Fernandó , te tűzben vagy !

FERNANDÓ. Ó ne kínozz !

CECÍLIA. Néked bóldognak kell lenned. Én megelégszem azzal a' szerencsével hogy Mimi Leányom , hogy te barátom lélsz. Nem válunk el egymástól , de nem leszünk együtt. Tőled távolnyira magánosan fogok Mimim' társaságában élni , 's tánúja leszek bóldogságodnak. Biztosod leszek és Meghitted , 's kebelemben fogod lerakni életednek mind örömeit , mind gondjaid. Leveleid légyenek minden vígasztalásom ; te pedig úgy fogod nézni az enyémet mint barátságos Látogatókat. 'S így enyém maradsz , nem fogsz bujkálni a' szegény Sztellával , 's közöttünk szíves forró barátság lesz.

Jer ,

Jer, Fernandó, adj kezet hogy e' mellett maradunk.

FERNANDÓ. Az, a' mit mondasz, tréfának igen éles, valóságnak hihetetlen. Hangzani szépen hangzik: de ki nem látja hogy megcsalod magad, gyötrelmes érzésidet nagy lelked' képzelményeivel altatván. Nem, jó Cili! nem! te örökre enyém vagy, 's örökre tiéd maradok én is. Nekívánd hogy a' fok Azért Mert-eket előhordjam; az a' fok Mert annyi meg' annyi hazugság! Én tiéd maradok!

CECÍLIA. Jó! 's a' szegény Sztella? — Mit fog ez az Angyal csinálni?

FERNANDÓ *néma tébolygás közöt jár fel 's alá.*

CECÍLIA. Mellyikünk csalja-meg magát? mellyikünk altatja-el gyötrelmeit haszontalan, szívből nem eredő, nem érzett vígasztalásokkal? Ó Férfiak, ismerjétek magatokat!

FERNANDÓ. Bizonyosan Te! Sztella elgyengült, öszve van tördelve; ő nem vízi foká; elválva tőlünk annál hamarabb általesik rövid szenvedéseinn! Ne törődj rajta, kedves Felelőgem.

CECÍLIA. Nyomorúságának igen is kedves lenne a' magánosság; kedves az ő érzékeny jó szívének annak elképzelése, hogy bennünket egyesülve láthat. Most is vádolja Szegény magát szerencsétlenségem miatt; 's még szerencsétlenebbnek fogna engem gondolni mint vólnék, mert bánatomat a' magáéről mérsékelné.

Az Angyal nem élhetne csendesesen, nem szeret-
hetne téged, ha látná hogy birtokod ragado-
mány. Jobb nekünk....

FERNANDÓ. Hagyjd őtet, Cili, Klastrom-
ban fogja tölteni rövid napjait.

CECÍLIA. Hát ha ismét azt kérdem, miért
kell neki Klastromba zárkozni? Mit vétett ő,
hogy legszebb elztendeit, az érlelt reménység'
elztendeit, bánat között töltse? hogy csügge-
dezve nézze közelgető végét? hogy elhagyja
ezt a' szép Világot? hogy azt hagyja-el ebben
a' szép Világban, a' kit olly hévvel szeret?
azt, a' ki őtet valid - meg, Fernandó,
hasonló hévvel szereti?

FERNANDÓ. Mik ezek? — Hahh! Gonosz
lélek jelent é meg Felelégem' képében állha-
tatlanlágomat bosszúlni? Mit hányod ide 's to-
va a' legiszonyotosbb kínok közt szívemet?
Mért téped-el azt a' mi féljel van tépve? Nem
eléggé vagyok é öszveroncsolva, öszvetördel-
ve? Hagyj annak a' Bosszúlónak a' ki felemelt
vellzővel vár — 's az Isten irgalmazzon néktek!
— *Egy székbe veti magát.*

CECÍLIA, hozzá áll 's megfogja kezét. Egy-
szer vólt egy Gróf. —

FERNANDÓ, fel akar kelni, de Cecilia el-
lenzi.

CECÍLIA. Egy Gróf. Ez a' Gróf kegyes
áhitatoslágból elment a' Szent-földre, 's felelé-
gét, házanépét, jólságát, barátjait mind itt-
hon hagyá. —

FER.

FERNANDÓ. Mit akasz ezel, Cili!

CECÍLIA. A' Gróf egy jólelkű ember volt. Híven szerette Feleségét, búcsút vett tőle, rá bízta egész házáat, 's elindult. Sok földet tengert bejárt, megvált a' Pogányokkal, 's rablásba esett. Gazdájának leánya megszánta nyomorúságát, feloldozta bilincseit, 's elfzökött vele. Szolga képében késérte minden veszély között a' Grófot. — Meg vala a' Békeség, 's a' Gróf haza tért elhagyott Feleségéhez. — 'S hát a' Leány? — A' Gróf igaz ember volt, 's nem hagyta-el a' Leányt. — A' szegény Grófné a' ki Férjének távolléte alatt szüntelen sírt, elébe megyen az Urának, 's hű karjai közzé fogadja. Sorba nézi a' fok Lovászt, paripát, rablott zsákmányokat; a' fok aranyat, ezüstöt, drága köveket, mellyekkel fel fogja ékesíteni lakó hajlékit, és a' mellyekből majd Rokoni-nak 's Szomszédinak is kedveskedhetik. — Édes Feleségem, úgymond a' Gróf, a' legbecsesbb még hátra van. — Ki az, kérdé a' Grófné; a' ki amott fátyol alatt jön a' hátramaradott Cselédekkel? — Szemérmesen lépett-le a' lóról a' Leány. — Imé, monda a' Gróf, megfogván a' Leány' kezét, 's feléje vezetvén Feleségének, nézzd mindezeket, meg' ötet, 's vedd-el ötet az én kezemből, az ő kezéből pedig engém! Ő vette-le lábaimról a' béklyót, ő tett hajóra, ő szabadított-meg, ő viselte gondomat! — — — „'S mit adjak néki ennyi jótételért?” — — — Imho! maga! jutalmazd-meg a' hogy' érdemli.

FER-

FERNANDÓ. *leborúl az asztal felett, 's fuldokva sír.*

CECÍLIA. Nyakába borúlva, 's temérdek könny között monda ekkoronn a' Grófné: Vedd mind azt a' mit adhatok! Vedd felét annak a' mi egészenn tiéd! Vedd egészenn! Hagyjd nékem egészenn! Osztozás nélkül bírjuk mind ketten ötet! 'S lerogyván lábához így kiáltottanak: Tiéd vagyunk! Megkapták kezét, karja in függöttek, 's az Isten gyönyörködve nézett le rájuk a' magos egekből, földi szentséges Helytartója pedig megáldotta kötéseket; 's bóldog-lágokat, szereteteket, egy ház, egy nyoszolya, egy sír zárta magába.

FERNANDÓ. Szent Isten, a' ki Angyalt küldesz hozzánk az infég' napjaibann, adjerőt eltűnni az illy jelenlégek' szörnyűlégeit is! — Cili! Felelégem! — *eldől.*

CECÍLIA. *megnyitja a' Kabinet ajtaját.* Sztella!

SZTELLA. *elaléltnan jön - elő, 's általöleli.*
Isten! Isten!

FERNANDÓ. *Felugrik 's menni akar.*

CECÍLIA. *nem erefzi.* — Sztella! Vedd felet annak a' mi egészen tiéd! — te mentetted-meg ötet! — te mentetted-meg ötet önnön magától! — te adod ötet vissza nekem!

FERNANDÓ. Sztella! — — *rá hajlik.*

SZTELLA. Mi lesz ebből? mit akartok? Nem foghatom-meg!

CECÍLIA. De érzed

SZTELLA. *általölelvén Fernandót.* Szabad?

CECÍLIA. *Fernandóhoz.* Állhatatlan, közfönd most hogy nem erefztettelek!

SZTELLA. *kiterjesztett karral rohanván Cecíliára.* Ó te,

FERNANDÓ. *mind a' kettőt egyyüvé ölelvén.* Enyéme! Édeseim!

SZTELLA. *karjára simúlván.* Ah! tiéd vagyok! tiéd vagyok!

CECÍLIA. *karjára simúlván 's megölelvén.* Mind ketten tiéd vagyunk!

A'

VAK LANTOS.

REGÉJE A' HAJDANI KORNAK.

VEIT WÉBER UTAN.

F

AJÁNLÁS.

A' Barátság' kezeiből a' rétvirágkoszoru is kedves. — RÁJNIS, kinek fűrtjeit rég' ólta Virgíl' sírján nevededett borostyángallyak övedzik, vedd ezt Barátodtól, 's szeressd!

Személyek.

- Ulfar a Vakantus
Rinold a fija
Uket Ciráfo.
Dorgláfz Morninak Kiváló
Alvina a Leánya
Hirsz Dorgláfz Lovasa

Ej és Nap küzdött az ég' bírtokáért. Hidegen szürkült a' Hajnal Morninak környéke felett. Nedves köd gőzölgött ki a' föld' kebeléből, 's formátlan felleggé állt-eggyüvé. A' virradás' álmatlan őrje egynehány ízbenn elrikóltotta már a' megyének a' Jó reggelt! 's Ulfár, a' vak Lantos, eldőlvé egy rossz karzéken, csendetlen álmából riadt-fel, 's előkiáltotta fiját. „Rinold! — így nyüzsögött alig érthető szava — „fiam Rinold! Nem felel! — Még sem volna é itt? — Már a' kakas jelenti a' hajnal' hasadtát; a' híves reggeli szellő hidegen búvik-keresztül rongyollott köntösömön, 's Rinold még sincs itt! — Ó csak valamelly veszély ne tartóztassa Atyjának viskójától! Ó csak e' kevés ősz hajat ne kelljen még kitépnem meghidegült tetemei felett! ” —

Igy tépelődött az Öreg, midőn a' vityilló' retesze megnyillott, 's egy páncélba öltözött fiatal férfi egy deli tekintetű Hölgygel lépett-bé. Rinold vala a' Legény; a' deli tekintetű Hölgy Alvína, Dorglásznak gyermeke, Morninak Királyáé.

Te vagy, édes Rinoldom? — kérdé Ulfár; 's kiterjesztette feléje reszkető karjait.

RINOLD. Én vagyok, édes Atyám!

ULFÁR. Soká késtél; de, reményilem, semmi veszély nem ért?

RINOLD. Nem, Atyám! — az Udvarban múltam tovább, mint kellett vala.

ULFÁR. Máskor nem hörgöttél így! — Nem vagy rosszúl?

RINOLD. Nem vagyok, édes Atyám! egyedül a' lebes nyargalás fárasztott-meg.

ULFÁR. Pihend-ki magad' egy kevéssé; azután vetkeztess-le, 's vezess ágyamhoz. Itt a' karfzéken nyomorúltúl fetrengettem.

ALVINA. Szegény Öreg! — ímé ezt mind miattam kellett szenvednie!

RINOLD *intett Alvínának, hogy hallgasson.*

ULFÁR. Mit mondassz, Fiam?

RINOLD. Semmit sem mondtam, édes Atyám!

ULFÁR. Semmit é? — 's nem vólt é egy hitvány szavad, a' mivel Atyádat szánd? nem é egy csókod, a' mivel idvezljél?

RINOLD. Klébb a' veréjtéket száraztom-fel homlokomról, édes Atyám!

ULFÁR. Az eddig nem hátráltatott, engem mindjárást megölelni; soha sem késtél te egyébkor forró csókjaiddal bizonyítani, hogy legfőbb kincsed én vagyok.

Halkal monda ekkoron Rinold Alvínának:
„Bár csak kibújhatnék hamar ebből az alkalmatlan pancélból, külömben észre-veszi rajtam!”

ULFÁR.

ULFÁR. 'S nem felelsz? — Nem vagy te Rinold, Idegen! ha bár hangzatod a' Rinoldéhoz hasonlít is.

RINOLD. De' biz' az vagyok, édes Atyám! — én vagyok a' te Rinoldod.

ULFÁR. Haszonlatann igyekszel azt vélem elhíttetni, Idegen! Nem vagy te Rinold! Az én kedves Fiam nem hagyta volna illy soká kóldúlni egy csókjáért szegény Atyját; nem üzre, hidegen 's kemény szívvel, tréfát atyai érzésimből; nem késne egyébkori szeretete felől újlag meggyőzni. — Idegen, akár ki vagy, ne múlassd magadat egy Öregnek évődésével, a' ki gyermekét kimondhatatlanul szereti!

RINOLD. Alvina, tépd-le, tépd-le rólam ezt az átkozott öltözetet. — Atyám, mért akarod elhíttetni magaddal, hogy én nem vagyok fiad?

ULFÁR. Te a' Rinold szavát igen szerencsésen tudod hímezni, Idegen! szintén felhevülésének dadogásáig: de szeretetét hijába hímezed; az egyetlen a' maga nemében; nincs senki a' ki azt hímezni tudja.

ALVINA. (*halkal.*) Rinold, ez az édes esdeklés egészen meghatotta szívemet.

ULFÁR. Idegen, te talám azt nem tudod meg-fogni, hogy én miként kétfégeskedhetem az eránt, ha igazánn idegen vagy é? Tudjad tehát, hogy én szemeimet ujjaimban hordom; hogy vak vagyok. Békével türtem mindekkoráig vesztelégemet: de most kénytelen vagyok

kifakadni, mert nem láthatom, ha igazán idegen é a' ki itt jár és szól? vagy talám fi-amnak szíve hidegült-el Atyja eránt.

ALVINA. Erdemetlen vólnék szeretetedre, Rinóld, ha megengedném, hogy jó Atyád még tovább várakozzék csókod után.

Heves ölelésekkel szorítá ekkor az Atyját magához Rinold, 's így szóllott: Atyám! nem a' te Rinoldod' csókjai é ezek?

ULFÁR. Újabb csalódás! — A' csók, fiam, a' tiéd: de nem a' tiéd az alak. Nem melly-vasat öleltek é által rajtad karjaim? Nem vas keztyű nyomódott é hidegen nyakamhoz? Kard csördül-meg oldalodon? Fejedet sisak borítja-el. — Ha jó ember vagy, a' ki velem kötődöl, Idegen, vedd-le a' sisakot, hadd tapogassam-meg arcúlatodat; hadd ismérjek a' fiamra.

Hirtelen kapta-le fejről a' sisakot Rinold, 's a' jámbor, agg Lantos gyengédeden tapogatta végig arcúlatját. — „Ez a' Rinold álló homloka — így szóllott; — ez az ő deli or-ra, ez az ő dagadt metfzésű szája, domború álla, lágy hajai!” Megörülve ölelte-által Rinoldot; tüzesen csókolta sokáig: (de ki-száradt szemeiből nem folytak örömet nevelő könnyek.

Mennyei Szerelem! — így kiálta-fel Alvina. — Öreg, néked Menyed, Rinoldnak felesége lenni, olly szerencse, melly minden Reményt meg-pirít, minden kívánságot felülhalad!

„Fiam

„Fiam vagy! — monda Ulfár, békélt mejjére támasztván Rinoldnak fejét, — de ne hagyj tovább kétfélgben, beszéld-el, mit keres rajtad ez az idegen öltözet? Miért vetéd-le a' Lantos ruháját, 's mért bujtál ebbe? Mért cseréltél lanttal kardot?

RINOLD. Hogy azt nyerhessem-el, a' ki velem együtt öleli-által térdeidet, 's atyai áldásodért esdeklik!

ULFÁR. Mi ez? Micsoda gyenge asszony-száj nyomja csókját töpörödött bőrű kezem-re? Micsoda puha karok ölelik térdeimet? — Rinold, mit csináltál?

RINOLD. Erővel hoztam-el azt a' Leányt, a' ki szeret —

ALVINA. Érzette ő, hogy egyedül Rinold az a' férfi, a' ki által bódoggá lehet: 's ímé áldásodért esdeklik, édes Atyám!

ULFÁR. Ó mit használhat néktek az én áldásom, midőn a' Természet átkot kiált tette-tekre?

RINOLD. Átkot, Atyám?

ULFÁR. Ó! átkot, Fiam! — Ez az átok ért engemet; Jaj nékem, ha téged is ez ér!

RINOLD. Alvina, mit tettünk?

ALVINA. A' mit Természet és Szerelem hagytanak; a' mit megtettünk volna, ha ég föld ellenünk támadt volna is!

RINOLD. Ha nap és hóld megsetétült volna is felettünk; ha a' Menny mind nekünk szegzette volna is villámain!

F 5

ALVINA.

ALVINA. A' mit még akkor is szentnek kiáltunk, midőn haldokló szájaink egymáson hidegülnek-el!

ULFÁR. Gyermekeim, jertek mejjemre, 's vegyétek áldásomat. Nincs olly átok, melly benneteket illeten szerezem mellet böldegatlanokká tehessen. Érzéseim nem lelnek szót; keressétek azt a' kevesebbé heves illetődésnél. Ez a' csókom váljon áldássá felettetek!

ALVINA. Szent Öreg! Ó be igazat monda Szívem, midőn azt jövendőlte, hogy böldegább leszek, ha majd te hívsz leányodnak, mint míglen még Királynak leánya voltam.

ULFÁR. Hogyan? Királynak leánya vóltál?

ALVINA. Igen is; a' Dorglász leánya, a' Mornii Királyé.

ULFÁR. Te a' Dorglász leánya? — Visszavonom áldásomat! — — O Rinold, Rinold! megástad az atyád sírját!

RINOLD. Miként ástam volna meg azt, Atyám?

ULFÁR. Félre, félre, karjaim közzül! nem lehet sz te Rinold! nem lehet sz te Ulfárnak engedelmes gyermeke! Elfelejtetted volna é külvömben tanításit, intésit, hogy egygy annyira megfzomorodott Atyának szívéen, mint a' Dorglászé, legdrágább kincsének elrablásával új sebet döfj? — Egygy hozzád hasonló születésű Hölgynek elrablása is vétek lett volna, de még is ollyatén, mellynek undokfágától megtisztíthatna

hatna a' szíves megbánás: de a' Dorglász leányát elrablani, megbocsáthatatlan atyagyilkosság!

RINOLD. Atyám, fiad az, a' ki lábaid előtt esedezik megbocsátásért.

ULFÁR. Féltre! Nem Fiú' szava az, a' mi hallok; hanem egy Farkasé, a' ki egyenesen az akolból jön egy ártatlan báránnyal. Orgazdája légyek é zsákmányodnak? Illy ocsmány tettel fertéztessen é meg agg napjaimat?

RINOLD. Ó Atyám, Atyám!

ULFÁR. Féltre! nem ismerlek!

RINOLD. Engedj-meg, Atyám, engedj-meg, és szeress ismét! — Nem szóllasz? — Arva a' te Rinoldod, ha tőle elvönöd szeretetedet! Egy olly lépésnek kell é rám vonni az atyai átkot, melyre ifjúság, szerelem, hirtelenkedés ragadtak-el? egy olly lépésnek é, melly, ha azt a' mit loptam, vissz' adám, halálomat vonná maga után? — Alvína, te sírsz? — Ó ne sírj! Minden könnycsepped átok, bosszús átok énnékem. Ne sírj, hogy hármas átok ne szálljon reám! már rajtam kettős van; az Ulfár és a' Dorglász átka!

ALVINA. Ne téged érjen az, ha rád Ulfár is azt kiált! — De, te kiáltanál é átkot ránk, Szerelmesekre, Lantos! te é, ki, a' mint Rinold beszéli, magad is szerettél, — üldöztetve szerettél? — a' ki a' szerelem' titkait, az ő jajját és bóldogfágát, isméred? — a' ki kedvesednek sápadt arcúlatjáról sokszor leszoptad a' bá-

a' bánat' cseppjeit? — a' ki tudod, a' ki hallgatott Szerelem' első csókja melly kibeszélhetetlen édesféget nyújt! melly kibeszélhetlenebbeket ígér! — Lantos, az ezekre való emlékezet légyen szószóllóm, és az a' választétel, hogy tettünknek elkövetésére Alvína vette fiadat! A' te megegyezésed nélkül bú és siralom lesznek éjjeli társaim, a' halál lesz mátkám, mert Rinold megesküdt hogy férjem nem lesz, ha benne meg nem egyezel.

ULFÁR. Igaz ez, Rinold? — Fiam? — —

Rinold Atyjának lábaihoz borúlt-le, 's örvendő hanggal sikóltott fel: Atyám, megbocsátasz?

ULFÁR. Mit nem bocsátana - meg Ulfár az ő Rinoldjának? — Sokáig gátlották a' Szerelmesek' forró csókjai az Öreg' szavait; végre előrevé Rinoldjának jobbját, 's az Alvína kezébe szorította, 's ezt dadogá: Királyi Hölgy, vedd az ő jobbját! Inség az, és bánat, a' mit néki kikészítésül adtam: a' te mátkácskesféged az Atyád' könnyei: de még se csüggedjetelek; szeressétek úgy egymást, mint mostan, és soha sem fog közelíthetni lakástokhoz a' nyomorúság. — De, Rinold, beszéld-elő most Szerelmed' történeteit, minden titkolózás nélkül. Ha ezek a' kiallzott szemek téged láthatnának, minden nyomon kiismérnék hol hallgatsz-e valamit: de így — (ekkor mejjére tette kezét) — szíved' dobogása árul-el, ha valamit majd másképpen mondasz, mint történt.

RINOLD.

RINOLD. Feltehetnéd é azt Rinold felől, Atyám?

ULFÁR. Feltehettem é hogy szerelmét előtem, leg-első barátja előtt, elfogja titkolni?

RINOLD. Bocsáss - meg, Atyám! kérlek, bocsáss - meg!

ULFÁR. Már megbocsátottam. — Befzéld-elő, mikor támad szívedben szerelem a' Királyi Hölgy eránt?

RINOLD. Első meglátásakor! — Tizenegyedik hava múlik most, hogy magaddal a' királyi várba vivél, és hogy a' Király előtt legelőször dallottam. Jut é eszedbe, Atyám, milyen tiszta volt szavam egy darabig; milyen bátran, milyen félelem nélkül énekeltem, ujjaim millyetén gyors szökéseket tettek lantomnak ezüst húrjain, — 's mint akadt-el ofztán egyszerre szavam; mint kezdtem tétovázni, 's kezeim miként hullottak-le húrjaimról! — Akkor látalak - meg tégedet, kellemes Királyi Hölgy; a' te szép nagy kék szemeid képmén nyugodtak: az enyémeek pedig elfégyenülve füllyedtek alá. — — El nem tudtam végezni a' dalt; lopva csúsztam az ácsorgó csoport közzé. — Akkor hinté szívembe Alvína a' szerelem' magvát: te pedig, Atyám, érésre hoztad azt!

ULFÁR. En é, Rinold?

RINOLD. Haza jövén, a' régen ismért Udvarnokok felől tudakoltál; 's egyszer azt a' kérdést is tetted, mellyet soha sem fogok elfelejteni.

teni, ha láttam é közelről a' szép királyi Leányt, 's el tudnám é beszélni, millyen ő? — Atyám, ha akkor láthattad volna Rinoldot, homlokán láttad volna rajzolva szerelme' vallástételét. Elbeszélttem; millyen Alvina; csonkán ugyan, és híjánosan: azt a' legtanultabb festő sem tudná lefesteni; a' legelő Lantos sem tudná énekelni érdeméhez képest. — A' festő' szeme sokat lát: de a' Szerelmesé elől egy tagvonás sem vehet-el; és még is, sem festeni, sem magyarázni, nem tud. Ki kívánna tökéletes magyarázatot egy Rézsegtől? pedig ki lehet részegebb, mint Rinold volt, midőn Alvinát először látta.

ALVINA. (*Altalölelvén az Ulfár nyakát.*) Atyám, a' te Rinoldod csapodárkodik.

ÜLFÁR. Nem, édes Gyermekem! azt mutatja orcáid' tüze, hogy igaz, a' mit mond.

RINOLD. Ezen előbeszélés nevelte a' Szerelem' magvát szívemben megért vetéssé; akkor vesztettem-el örökre előbbi vígfágomat; gondatlan lettem hagyomásid' teljesítéseire, édes Atyám! gondatlan ápolgatásodra is. Sokszor vádoltam magamat ezekért, midőn álmatlanúl töltöttem az éjeket, 's a' nagy hízak, egy Királyi Hölgye és egy szegény Lantos fja közt, puha párnámat kövé keményítette.

ALVINA. Ne hidd, Rinold, hogy selyem vánkosaimonn én puhábban feküdtem. Mindég közzém és az álom közzé állott képed; mindig hallottam izavadat; 's annál csendetlenebbek

bek

bek levének éjeim, minél tovább haladt az a' reményem, hogy téged nem sokára megint meg-látlak, 's megcsalódtam. Sokára megint meg-láttalak. Akaratom nélkül is oda fordúltak szemeim egyszerre a' hol te állottál; arra men-tem volna, 's karkötőm megakadt az ajtó-bann, 's széljelperegtek gyöngyei.

RINOLD. 'S az ifjú Udvarnokok és Lant-verők egymást tolvá szaladtak feléd felvenni a' karkötőt; köztök vóltam én is, 's már éppen hozzá nyúltam volna, midőn egy cinagár Udvar-nok előmbe kapott; jól oldalba döftem azt, hogy felejtette a' felvevést, 's én adtam ke-zedbe; 's szemednek köszönő pillantása, szelíd és kies, mint a' legelső napfény tavasszal, enyém lett! — Szédelő örömmel tértem-vissza alacsony kunyhónkba, 's a' Remény — ez a' szirteketontó csákány! — — elofzlatta minden gyötrő csüggedésemet. Ezután vídám fúgárok-kal fűtött rám a' nap újlag, 's forrásunk' vi-ze, melly ezelőtt poshadt vala ínyemnek, 's keserű, mint az üröm, tej és mézízst kapott megintlen. Mindég víg dalokat éneklettem ek-kor lantom' zengése mellett, a' bódog Szere-lem' dalait; de még került az álom; — azok az örömek, mellyekkel az arany Remény ke-csegtetett, elűzték azt szemeim elől.

Egy illyetén álmatlan éjszaka' felmásztam viskónk' héjazatjára; 's egy ponyvábann, melly-hez annakelőtte hozzá sem nyúltam vólt, egy egész bajnoköltözetet leltem. —

ULFÁR.

ULFÁR. Az az én kedves barátomnak, a' vitéz Beldornak öltözete. Itt holt - meg szégyén, karjaim között.

RINOLD. Magamra próbáltam, 's úgy tet-
szett hogy igen jól áll. — Békét hagytam né-
ki nappal: de éjjelenként felöltögettem magam-
ra; elővettem a' kardot, 's a' fák lefüggő á-
gai közt vagdalkoztam véle. Néha a' körül-
tünk legelő lovak közzül egyet kifogtam, rá-
vettem a' kantárt melly a' ponyvában volt,
's ha a' hóld tisztán fénylett, láncsámmal a'
fák' kérgeire festett karimákat tanúlgattam dö-
fölni. — Tíz hónapig űztem ezt. Akkor táj-
ban történtek ezek, midőn Than Elztmer a'
maga gyakorlott lovai közzül egyet nékem
ajándékozott. Úgy néztem ezt a' lovat, mint
bizonyos jelt az eránt, hogy az ég szándéko-
mat bóldogítani akarja.

ALVINA. De mért jöttél olly ritkán ak-
kor az Udvarhoz, édes Rinoldom?

RINOLD. A' mi kedves Atyánk betegeske-
dett; őtet kelle ápolgatnom.

ALVINA. Azok a' napok voltak életemnek
legbúsabb napjai. Ah Rinold, nem hittem ak-
kor, hogy a' leg-bóldogabbak olly közel van-
nak már! A' Vitézjátékban, mellyet az Atyám
tartott, azt hittem, hogy te is megjelenél:
azonban. —

RINOLD. És meg is jelentem', édes Höl-
gyem. — Az Atyám hívást kapott, hogy je-
lenne-meg velem együtt; 's alig tért-vissza a'
Hívo-

Hívogató, midőn nálam elvala végezve, hogy akármi érjen bár, bajnokruhában megjelenek, és a' jutalomért küszdeni fogok. Hirtelen tehát beteggé tevém magamat. A' jó Atyám nem akart nálam nélkül menni: de engedett végre lok rimánykodásimnak; 's oda vezettet- te magát a' szomszédunk által. En, mihelyt lábát kivonta, fel az ágyból! előszedtem az öltözetet, noha rozsdás volt, 's a' penyész egészen ellepte; beléje bújtam, fejemre kól- csoltam sisakomat, felültem lovamra, 's nyar- galva mentem az Udvarhoz. Utólértem az A- tyámat. Úgy volt, mintha valamelly láthatat- lan erő vont volna le a' lóról, hogy áldását kérjem. Nem mertem magamat előtte kinyi- latkoztatni: de ha le nem szálltam is a' lóról, csak ugyan szóllottam véle. — Jó Öreg! mon- dám, mit gondolsz, nem megyek é későn?

ULFÁR. Hogy nem ismértem rád szavad- ról?

RINOLD. Szám a' Sisak' ellenzője (miatt egészen idegen hangot ejtett. — Ezt adtad válaszul: A' bátor Legény soha sem jő későn. Jó jelenfégnek vettem azt, 's örülve vágat- tam elődbe.

A' mint a' sarampóhoz értem, minden Lo- vagok elkezdtek kacagni, 's ellenzették bébo- csátatásomat, mert azt vélték hogy bosszantá- lokra jöttem. De az egyik, a' ki éppen mel- lettem állott vala, azt sugta fülébe Pajtásának, hogy jószületésű Lovagnak kell lennem, a' ki

G

bizo-

bizonyosan csak valamelly fogadás miatt jelent-meg illy dísztelenül, mert karomról látta függeni a' fogadás' láncát. (*) Szájról szájra ment a' csoportbann a' mit ez monda, 's béerezttettek a' sarampón, 's a' helyyett, hogy elejintén kacagtak felettem, most mindenek tilzteltetésemen vetekedtek. Megfűjták a' trombitákat, 's szívem mejjvasomat erősen verte. — Mérész tettemnek esztelenlégét most kezdtem a' maga valóságos alakjábann ismérni. Akkor kilépett Alvína a' folyosóra, 's elofzlott félelmem. Hozzá fogtunk a' szurkáláshoz. Egy tisztes, cifra címerű Lovag általellenbe állott velem; néki szaladtunk egymásnak, 's szerelmem, nem pedig karom, kiveté a' nyeregből. A' szerencsés kezdet elbátorított. Még öt Lovagot terítettem a' fővenyre. — Végre az Atyád nyúlt láncsához.

ULFÁR. Jól említem micsoda zsibongás támadt akkor a' Lantosok között. Egynémelyek téged vakmerő, goromba fickónak neveztek, a' ki nem áll olly fő rendű Lovagokkal, és még a' Királlyal is, vetélkedni: mások ismét azt állították, hogy a' pályapiacon nincs sem Űr, sem szegény; és hogy a' vitéz ember senkit sem tartozik magánál nagyobb em-

(*) A' Lovagok, hogy fogadásaikra minden lépten megemlékezzenek, mejjvasokonn, vagy páncéljokonn, egy csörgő láncot hordtak, mindaddig, míg fogadások bételjesedett.

embernek ismérni azon kívül, a' ki még vitézebb. Én az utóbbiakkal tartottam.

RINOLD. Néki futottunk egymásnak: de midönn egyyüvé értünk, hirtelen l'eresztettem láncsámat, 's a' Király' döfését mejjvasommal fogtam-fel; mert azt állítottam, hogy nem fog gyaláztomra válni, ha ő győz-meg. — De erősen ültem még is nyergemenn, 's örvedetes trombitafzó riadozott mindenfelé.

ALVINA. Füleimnek a' vólt a' legkedvesebb diadalmi zaj! — Olly érzéssel szerettelek téged már azelőtt is, mellynek nem tudok nevet adni: de a' mióta így megkémélted az Atyámat, még forróban szerettelek!

ULFÁR. A' vér nem válhat vízzé! Én is ugyanazt érzettem. De gondolatlan, heves Fiam! hát ha az első öszv' ütődéssel legottan kivetődöttél volna a' nyeregből?

RINOLD. Elfégyenülve hagytam volna ott a' küzdsést, 's ezt az esetet Örö-angyalom intésének vettem volna, hogy ne mérészeljek sorlom felett héjazni. — Ekkor a' Vagdalkozás következett-bé. —

ALVINA. 'S engem újabb rettegés szállott-meg, látván, hogy ellened Lutkyn készül, az Atyám udvarának legelső Bajnokja: de, ó be hamar oda leve rettegésem! Dühödten mentél neki; nem gondoltál szabdalásával; 's csak-hamar kéntelen vólt megadni magát. — Ekkor meghallám némelly Csélcscapók' aggatózásokot, hogy te nem a' küzdsés' törvényei sze-

rint bánfz kardoddal, hanem úgy, mint a' ki fát aprít. — — Lutkyn a' pályatéren hagyta. Utánna senki sem mert beléd fogni, 's a' küfz-dés' Biráji néked ítérték az első jutalmat. Szí-
vem' öröme felülhaladott minden kinyomást.

ULFÁR. Édes bátor gyermekem! valld-ki, mit érzettél akkor?

RINOLD. Megtompúltam. De nem a' di-
csőség, nem a' drága jutalom ragadtak a' meg-
tompulásig: hanem egyedül annak képzelése,
hogy azt Alvánának kezéből nyerem.

ALVINA. Hát én, millyetén nyughatatlan-
sággal várák a' percentést, mellyben nya-
kadba függeszthessem azt!

RINOLD. 'S mint zengett olztán füleimbenn
édes szavad: „Vitéz Lovag! vedd egy Hölgy-
nek kezéből a' Küfzdés' jutalmát; 's hidd-el,
hogy azt ízivesebb örömmel egy Diadalmas-
nak sem akasztotta még nyakába.”

ALVINA. Jól láttam, mint refzkettél lá-
baim előtt térdelvén; hallottam, mint tört-ál-
tal sisakod' ellenzőjén foldokló lélekzeted; 's
láttam, mint ingott ide 's tova karodonn a'
lánc!

RINOLD. Úgy is fel vólt zajdúlva szívem,
hogy nem tudtam mit csináljak. Mert midőn
ezt mondád: Lovag, kérlek, fedezzd-fel ar-
cúlatodat, hogy ismérhessünk, alig tudtam ezt
felelni: „Fogadásom nem engedi, hogy eggy-
nél többnek nyilatkoztassam-ki magamat: mind-
azáltal, hogy lássad, szép királyi Hölgy! hogy
a' ju.

a' jutalom nem jutott Érdemetlennek, szobádban, ha akarod, ki légyek, megmutatom."

ULFÁR. 'S be bocsáttattál?

RINOLD. Be ám!

ULFÁR. 'S...?

ALVINA. Ó édes Atyám, ne kívánj arról magyarázatot, a' mit leányod' szíve érzett, midőn kedves Lantosára ismért! Csak az a' nyelv tudja festeni a' bódogított Szerelem' édeslégeit, melly a' Menny' bódogságát festheti!

RINOLD. Hát ha azt tudnám elődbe adni, a' mit akkor érzettem, midőn e' kláris ajakcsókákra nyomtam leg-első csókomat!

Alig monda-ki ezt Rinold, midőn kívülről lárma hallaték, 's ajtójak farkastúl együtt rugatott-bé. Egy idegen ember állott-meg lélektelenül előttök. Homlokáról nagy cseppekben ömlött a' veréjték; tátozó szája enyhülést kívánt; 's szemei, elalvó szövétnekekként, pislogtak. Tüstént az Alvina lábai elébe bukott, ki magát Rinold mellé vonta. — Hálá Istennek, hogy rád akadtam, nagyfágos Királyi leány! monda. Ó ne bújj-el egy szolgád elöl, a' ki azért indúlt utánnad, hogy egész életét szolgálatodra szentelje. Ekkor megkapta kezét, 's hív csókokat hintett rá. — Alvina úgy állott itt mint egy bálvány; elhólt keze a' cseléd' kezében nyúgodott; szemei meredten néztek Rinoldra, kit halvány képe segédért kiáltott-elő. Ez kardhoz kapott; torokon ragadta az Idegent, 's mejjének fzegezte

G 3

fegy.

fegyverét: Akárki vagy, monda, a' ki kinyomozád titkomat, esküdj - meg más - világi boldogfágodra, hogy Alvina felől egy szót sem adsz tovább; különben itt halfsz-meg!

Rezzenés nélkül hallgatta végig szavait az Idegen; 's ekkor így szólla: Nemzetes Úr, a' Hóhér tépje-ki a' Hurst nyelvét, 's vesse elébe a' kutya'knak, ha valaha legkisebbet is szól a' felől, a' mit most lát!

ULFÁR. Idegen, ha megfizeged hitedet, úgy ez a' világtalan, ősz kaponya véresen fog lelesni lábom elébe.

HURSZ. Én csak egy nyomorúlt, szegény Lovász vagyok: de hitemet meg nem fizetem, ha érte vejévé akarna is tenni a' Király.

ALVINA. Legény, tudják é már az udvarnál hogy elfszöktem?

HURSZ. Még eddig talám nem. Az istállóban feküdtem 'a' lovak mellett, midőn ez az Úr lábhegyen bejött, 's a' Nagylágos Hercegné paripáját megnyergelte. Látja Isten — — meg-engedj Nemzetes Úr! — azt gondoltam, hogy tolvaj vagy; de hortyogni kezdtem, mert tartottam széles szablyádtól. Azonban mikor a' Nagylágos Hercegné is felült, látván hogy engem bizonyosan felakasztanak hogy lármát nem ütöttem, mit tudtam egyebet csinálni? elfszöktem én is! — Ide a' friss patkónyom vezetett.

ULFÁR. A' friss patkónyom? — Ó Rhöld, rajta! hagyj itt! hagyj itt! — te vélem többé meg nem maradhatasz!

RINOLD. De hová menjek?

ULFÁR. Rettegtem e' kérdéstől. — Az én Rokonim kihóltak; ifjú korom' Barátjai elvagnak széledve a' világ' hátán. — — De csakugyan van még egy, a' kihez utasíthatlak. — — Menj Kucikomba, Fiam! ott egy eltört karperecet fogsz lelteni, vedd magadhoz, de jó gondját viseld hogy el ne veszítsd, 's siess vele Korváthra. Ott él egy beroskadtt vityillóban, mint a' miénk, egy Sírásó; Uther a' neve. Add kezébe a' perecet, 's legottan úgy fogad mind magadat, mind feleségedet, mint-ha tulajdon gyermekei vólnátok.

ALVINA. Rajta tehát! — Hurszt, te itt maradj, 's gondját viseled a' mi Öregünknek, 's hírt hozol hozzánk azokról, a' mik az Atyám' udvarában történni fognak. — Szolgálatodért, és hogy Ulfáron segíthess, ne ez a' drága nyaklánc.

RINOLD. Vedd mindjárt magadra vászon köntösömet, úgy nehezebbenn ismérnek rád.

HURSZT. Menj minden tartalék nélkül, Nemzetes Uram! 's hidd-el, hogy hübb emberre nálamnál nem találhattál.

ULFÁR. Induljatok, édes Gyermekeim! itt egy percentésig sem bátorfágos többé mulatnotok.

RINOLD. Ó Atyám, tégedet hagyni-el!

ULFÁR. Az most néked kötelesség! — — Csókolj-meg, Fiam! 's te is fényes születésű Hölgy! — A' fedhetetlenfég' Védangyala tar-

tson paizst felitekbe. Hü szerelmek könnyítse minden nyomorúságokat. — Isten veletek! — Induljatok! — Ha ti túl lesztok a' veszedelmenn, utánatok megyek én is!

ALVINA és RINOLD. Az Isten viselje gondodat addiglan, édes Atyám!

Kézen fogva mentek - ki a' kalyibából, 's sírtak. Ulfár csendes imádsággal kiáltott - fel az egekre gyermekeinek nyúgodalmokért.

Dorglász, Morninak Királya, arra látztatott választatottnak az örök Végeztések által, hogy a' melly forrásból más enyhülést merít, és taplálatot; ő keserű ürmöt igyék. Most egyetlen Leányától vala megfosztva[†] mintegy húsz esztendő előtt ilyen formán veszté - el kedves Testvérét is. Dulcsína Hercegné minden Országában isméretes vala szépségéről. Messze-földről jövének a' lok királyi Kérők, 's keze' és szíve' után esdeklettek: de haszontalan! Meg nem hallgatva tértek-visszá honjaik felé, egygy olly sebbel, mellyet a' legjobb Orvosnak, az Időnek, gyógyító írje sem tudott begyógyítani. Akkor azt hírdeté a' Hír, hogy Dulcsína olly leány, kitől legbecsesbb ajándékát tagadta-

gadta-meg a' Természet, — az Érzést. A' Hír hazudott, mint sokszor egyébkor. Hogy Dulcsína nem vólt érzés, nem vólt szív nélkül, azt csak egy férfi tudta; nemes a' belső érdemre nézve, de nem születésére is. Ezt az egyet szerette ő az affzonyi szerelemnek leg-hőbb tüzével. Három hónapokig rejtegette szobájában: de végre futnia kellett néki, mert az Irigylég megnyitotta hiúz szemeit. Futott: de mását, — öleléseinek gyümölcsét, Kedvesének szíve alatt hagyta. Öt hónapig titkolta-el ezt Dulcsína; de tovább nem lehetett eltitkolni. Dorglásznak fülébe ment a' hír; olly irtóztató nékie, mint az örök kárhozatra rendelő ítélet. Fellobbant haragja. Egy csonka torony' üregébe vettette Húgát, távol az érzékeny emberek' segédétől, kik a' szerelem' botlását halálos véteknek nem tartják. De Kedvese nem távozott-el tőle. A' letét éjszakákon megmászta a' torony meredek falát, 's ételt nyújtott néki egy kis hasadékon, 's vigasztalta epedését. Egy irtóztató éjszakán, mellyet a' Vakhit az utolsó ítélet' éjjének vélt, utólértte Dulcsínát a' szülés' fájdalma; 's egy férfi gyermek feslett - ki, öröm közt fogadva, de kínok közt szülve, kebeléből. Reszkető karal nyújtotta - által azt az Atyának az Anya; őtet magát körüllebegték a' Halál' hideg szárnyai, 's meghólt; 's ha Angyalszemek hullathatnak könnyeket, bizonyosan hullattak Dulcsína felett. — Az Atya búson távozott - el

Mornitól a' gyermekkel, 's a' Dorglász haragja elől egy titkos barlangban rejtegette azt.

De elmúlt haragja, midőn a' torony' őrejei hírt hozának, hogy Dulcsína többé nem él. Hét hosszú napokig sírt hideg tetemei felett; gyilkosnak kiáltotta magát, kihirdette, hogy a' megholt Leány' Kedvesének megenged, és őtet Sógorának fogja nézni. De a' megholt Leány' Kedvese nem jelent meg. Akkor eldöntette Dorglász a' tornyot, mellyben Dulcsína meghala, 's pompás emlékeztető oszlopot emelt néki, 's sokáig gyászolta egyetlen Testvére' halálát.

Híre terjedvén Morniban az Alvína elszökésének, nagy rémülésben vala minden. Öltözetlen szaladt-ki a' Király a' csudálkozó Sokaság közzé, kézen kapta az útbábann állókat, általölelte térdeiket, 's kérte, hogy Leányát szerezze-elő. Igéreteket teve, nagy kincs és fényes méltóságok felől, annak, a' ki előhozza gyermekét; majd ismét esküdt, hogy kenyérnél és víznél egyebet illetni nem fog, míg rablóját meg nem kaparítja; majd megint iszonyú halállal fenyegette azokat, a' kik tüstént nem indulnak keresni egyetlen Alvínáját. Egy egész csoport Udvari Szájtató, fogta-körül; kértek, térne-vissza udvarába, 's öltözne-fel. Felforgó szemekkel üzte-el őket magától, 's teli torokkal ezt ordítá feléjük: „Félre előlem, házrontalan Vigasztalók! tudjátok é mit tesz' olly gyermeket elveszteni, mint az én Alvínám

nám volt? ” — Azután a' legfutóbb Tátast hozatta-ki az istállóból; egy rossz köpenyeget kanyarított nyakába; megparancsolta hogy mindenfelé Poroszlók menjenek az Ország' útjaira, 's álljanak-el minden utazót, felszökött a' lóra, 's vágatva iramodott az erdőnek.

Hijában volt sok ideig minden kutatás. — Végre a' friss patkónyom, melly Alvínának hollételeét kitaláltatta Hurfzttal, egynehány Poroszlót az Ulfár kalyibájához vezetett. Hurfzt nyitott nekik ajtót, elrejtözve a' Rinold ruhájában, 's bémázolt képpel. Hozzá fogtak a' nyomozáshoz, 's nem leltek semmit: de végre az egyik egy titkos szugolyból elővonta az Alvína nyakláncát. Vég sikóltás támadt közöttök, megkapták az Öreget, 's kínzások által igyekeztek kisajtolni belőle hol legyen Rinold, kit egyenesen az Alvína tolvajának péztek. — Hurfzt kiszökött 's egy tölgy' odvába rejtezett-el. — Ulfár nem felelt. Sem kérelem, sem ijesztés, sem gyötrelmek nem vihették rá, hogy fija felől legkissebbet is eláruljon. A' Poroszlók öszvekötozve vetették - fel egy lóra, 's úgy nyargaltak véle Morni felé, Hurfzt messzinnen ment utánok.

Roskadó kunyhójábann ült Korváthon Uther, a' Sírásó; madarászhalóját földozgatta, 's kedves énekét: *Az égő Szezelem' szövétnéke*, éneklé. Ezt éneketle ő mindéltig, valamikor ifjúságának arany idejéről emlékezett. Akkor csinálta ezt néki egy vándor Festő, a' ki lantot is jól vert; 's az agg Régiség' történeteit rigmukba szedte. Becsületes ember vólt a' festő: de nem vólt kedves a' fejedelmek és nagy Urak előtt, mert szája tartalék nélkül kimondta azt, a' mit szíve gondolt, a' nélkül hogy körültekintette vólna magát, ki légyen a' házbann. 'S e' miatt sokszor nem is vólt egyebe penyészkes kenyérnél, 's forrás víznél; noha ecsetje a' Természetet, kívált vad szépségeiben, a' Nézőnek szintén elhorzasztásáig, tudta hímezni. Jók vóltak, mint ő, Ulfár és Uther is; 's mikor néha estvéneként együtt ültek, 's a' festőnek dalait és regéit dallógatták, akkor egészenn eltölt szívek; akkor azt érzették, a' mit a' Királyok soha sem érezhetnek, ha láboknak porait ezer rabok nyalják is; azt, hogy a' fedhetetlen barátság Isten' képe. Elnémúlt szájokbann a' dal' hajlékony hangja; megfzorították kezeiket; 's a' barátság' szent csókjával csókolták-meg egymást. Mindezekre emlékezett most Uther, 's éppenn az utólsó versét éneklé az égő Szezelem' szövétnékének:

Re-

„Reményfég! Reményfég! ne hagyj-el bennünket,
Ha s' Halál befogja is a' szemünket!

A' trombita feltámasztván majd testünket:

Eltörli az Isten véres veréjtekünket.” —

Még nem végezte vala el az éneket, mi-
dön kopogást halla ajtaján. — „Mindjárt!
mindjárt!” — kiálta, 's tovább mondta ver-
fét. — — Újra hallatszott a' kopogás. — „Ej
ne kopogjanak Ketek! monda; a' Ketek ha-
lottja tudom el nem szalad, ha rám nem tö-
rik is az ajtót.” — Megint kopogtak. — „Csak
lármázz hát, ha kedved tartja: de én ugyan
meg nem nyitom az ajtót, míg a' hálóm kéz
nem lessz, 's az énekemet el nem végzem. —
Tovább dallá azt Uther, 's a' kopogás csak
nem szűnt-meg. — Vége vala az éneknek, 's
megnyitotta az ajtót. Rinold és Alvína rohan-
va léptek-bé. Azon eredett örömében; hogy
minden veszedelmen túl van, olly hevesen ölel-
te-által Rinold az Uther nyakát, hogy a' há-
ló, mellyet ez kezében tart vala, megszaká-
dott. — Édes jó Öregem, monda Rinold hé-
begve, engedj-meg szeleségemnek: futóban
vagyok a' Feleségemmel, 's nálad keresek me-
nedék helyet. Ez a' karperec lessz szószóllóm,
azt mondta az Atyám.

Mutassd! monda Uther, 's megtekinté a'
perecet. — Várjatok egy kevésbé — 's felmá-
szott egy lábtón a' házhéjjára. Rinold az-
alatt általölelte Alvínát. — Mentek vagyunk,
édes Hölgyöm! úgymond. Ez a' nyomorult-
ka-

kalyiba el fog rejteni az udvari kémek' hajházásai elől.

Uther megint köztök vólt. — Jól mondád, hogy szeleslégednek, fiatal ember! — így szólalala-meg. Am nézzd mit tettél hálópak.

Követünk értte, édes Öregem! monda Rinold és Alvína; 's általkólcsoolták Uthert karjaikkal.

UTHER. No, no! nem azért mondom, hogy kövessetek! Mintha nem vólna elég fonalom ismét megkötni, a' mi elszakadt. — Te az én régi barátomnak, az' én kedves Ulfáromnak, síja vagy, azt mutatja a' perec; 's Isten hozott nálam! — „Ha valaha ennek felét néked küldendem, monda nekem Ulfár, midőn ezt kettétörénk, tudd-meg, hogy azt az vízí néked, a' kit úgy szeretek, mint önmagammat.” — Jertek, Gyermekeim, csókoljátok-meg! — Így! — Most pedig fújjátok-ki magatokat. A' szeleskedés semmire sem jó; ezt tanuljátok-meg! Ha csendesesen jöttetek vólna, nem vólnátok úgy eltitkadvá; 's nékem nem kellene újra földözni hálómat. — Hát mint van az Atyátok? Madarász é fokat?

RINOLD. Jó nem! kilenc éltendeje hogy vak.

UTHER. Vak? — A' szomorú dolog! de az néki atyai látogatás, nem ostor. — Ügy, szegény, természet-szerint nem madarászhat. — — A' te neved! Rinold, úgy é Legény?

RINOLD.

RINOLD. Az! — Rinold!

UTHER. No, Rinold tehát, engem nézz mostanlág ólta mindéltig úgy, mint Atyádat. Ollyan jó Atyád, mint Ulfár, ugyan nem lehetek: de, azt hidd-el, hogy valamim van, azt mind tiszta szívből közlöm véled.

RINOLD. Édes jó Öregem!

UTHER. Hívj Atyádnak, mondom! Add nekem azt a' nevet, melyet gyermekemnek szájából ugyan nem hallottam, de még is kedvesebben hangzik fülemben, mintha ezer emberek Királyoknak szólítanának. — Fiam tehát e' naplág ólta. — (*Megcsókolják egymást.*)

RINOLD. Atyám, Atyám!

ALVINA. De, édes Öregem! bátorlágban vagyunk é itt tenálad?

UTHER. Bátorlágban, szép Hölgy! míg kettőnél, háromnál, többen nem jönnek; többeknek ellent nem állhatunk. De, Rinold, mit tettél te, hogy rettegned kell?

RINOLD. (*Alvinára mutatván.*) Ötet lop-tam-el; ő egygy Király' leánya.

UTHER. Azt bár ne cselekedted vólna. Az ellopás többnyire hirtelenséggel szokott megessni; 's a' mi hirtelenséggel esik-meg, az többnyire sem nem jó, sem nem idvesféges. De ki lehet mindenkor Úra a' maga gondolatjainak? Már most a' mi megvan, azt ne hántorgassuk; 's egyedül töletek függ, hogy itt nyágodalommal és csendesesen lakjatok. — Rinold, fűzzd-le magadról azt a' mejjvasat: te is ezt

a' fe-

a' selyem kacagányt, királyi Hölgy! — Ügy é, Atyádnak hívsz; engem te is?

ALVINA. Szívéből, lelkéből hív így Alvína tégedet!

UTHER. Most tehát, édes Leányom, menj fel e' lajtorjánn a' padalá; ott majd rá akadsz a' szegény Felelégem' ruhájára, egy nyalábban. Azonn ugyan nincs gyöngy és gyémánt, mint a' tiédenn: de alatta olly szív vert, melyet egy királyi Leány nem szégyenlhet soha. Keress - ki belőle egyg öltözöt, 's vedd - fel mindjárt. De vigyázz, hogy öszve ne hányd a' fonalat a' kis asztal alatt. Azon dolgozott egyg órával azelőtt hogy meghala, szegény Felelégem. Nem hagyom soha hogy tovább szövjék; mert mikor meglátom, azt gondolom magamban, hogy Szegény csak valahová fordúlt - ki, 's majd megint vissza - jön. — Menj hát, Leányom! menj, 's öltözz úgy, a' mint hagytam.

Alvina felment.

Rád pedig, Fiam! az innepi dókámat adom; 's arra tanítlak - meg, hogy kelljen madarászhalót kötni, lépveszöt csinálni, madarat fogni, és sírt ásni. — Feleléged é már?

RINOLD. Nem még, Atyám! — de, ó ha tudnád be nyughatatlanúl várom azt a' szempillantást!

UTHER. Csak lassan, lassan! Lépvé is elér az ember a' célhoz, ha nem nyargal is. Itt senki sem csapja - le mátkádat kezedről. —

Térd.

Térdvasadat is, vessd-le. — Ha majd kipi-
hened magad, el kell beszélned miképpen le-
vél Lovaggá? — Ne a' dókám; vedd-fel! —
Ugy la! — Már most ha valaki meglát, az
Uther szolgájának fog nézni: én pedig úgy néz-
lek, mint barátomat, tulajdon gyermekemet.

Alvína általöltözve jött-vissza. — Eltűnt
alakjából a' királyi leány: egy fiatal, szép, göm-
bolyú menyecske volt csak. Aranyszín hajait
ugyan egy régi szabású konty, karcsú dere-
kát egy bélelt kacagány, 's piciny lábait egy
durva szoknya rejtette-el a' szem elöl: de még
is szép volt. — Lehet é a' rút öltözetnek rút-
tá tenni a' szépet? — — Ellágyúlt szívvel ölel-
te-által ötet Rinold, 's fejével domborodott
mejjére simúlt. — „Szeretsz é most még, édes
Rinoldom? kérdé csintalankodva, 's Rinold
csókjaival zárta-el száját, 's azokkal hintette-
bé öltözetét is. — Uther édesdeden nevetett.
„Azonkívül, hogy fokkal gyengébbek orcáid
a' Feleségeménél, monda, olly annyira ha-
sonlítaasz hozzá, édes Leányom! hogy kedvem
érkezett öszvecsókolni; de tartok Rinoldtól,
hogy érte rosz szemmel néz majd rám.”

En é, te reád? kérdé Rinold. — — Ha-
marább a' napra, hogy melegítő fűgárit Ked-
vesemre lövelli! 's kézen fogva vezette hozzá
Alvínát. Vonogatás nélkül nyújtá ez néki
szűz ajakait, 's az Öreg úgy csókolta meg,
mint talám az Angyalok csókolják az alvó
jámbor csecsemőket.

Azután kifejtvén magát a' két Szerelmes karjai közzül, 's felháraztván tenyerével az öröm' és fájdalom' cseppjeit, így szólla: De nem csak csókolnunk kell, Gyermekeim; hanem dolgoznunk is! A' munka az a' fűszer-fűszár, melly az örömnök tartós időre is ízt tud adni! — Hólnap, Rinold, velem kell jönnöd, 's sírt kell ásnod: te pedig, Alvína, az alatt almát aszalsz a' tűzhelyenn, vagy gyökért és zöldfűszert főzöl, 's kenyeret aprítasz tejbe ebédre; mert az én Kamarám' kincse csak ezekből áll. Olly víg napokon, mint ez a' mai, egy galambot, vagy valamelly más tyúkfut is, eszünk: de az felette ritkán fog megtörténni. De ettől el ne ijedjete: kevés idő alatt hozzá lesztek szokva, 's még köszönni fogjátok a' vén Uthernek, hogy kevéssel megelégedni, kevés mellett vígnak lenni tanított. A' te egyéb foglalatosságod, édes Alvínám, még abból fog állani, hogy hálóimat földozzd, madaraimat étessd, és — Rinoldról el ne felejtkezzél. Nem sokára Férj és Felelőg lesztek; 's akkor, édes Leányom, majd a' Természet tanít-meg, hogy a' legkedvesebb dolog a' házassági szerelem' zálogainak ápolgatása. — Rinold Alvínának kezét csókolta-meg; ő pedig elpirúlva borúlt felibe, 's általölelte. — Uther félrefordúlva sírt, hogy az atyai öröm előtte ismételten maradt.

Rájok jött az estvély. Biztosan ették együtt a' vacsorát; tejet és kenyeret; meg' friss

friss gyümölcsöt. — Rájok jött az éj. Rinold szomorúan csúszott-bé Utherrel a' háló kamarácskába. — — — Alvína a' padon feküdt egy rakás friss mohon, béterítve egy abrosszal: de a' fekvés néki keménynek tetszett, hogy Rinolddal nem oltzhatta-meg.

Két nap múlt-el, 's még nem hallának hírt Ulfár felől. — Hamar megtanulta Rinold Uther-től, mint kellessék az ember' utolsó lakását megépíteni, 's a' madarakat fogdosni; hamar Alvína is a' szegény gazdálzonykodást. — A' harmadik nap' mind kettenn elmentek az erdőbe, Rinold tört hányt a' madaraknak, Alvína pedig egészséges paréjt és lóskát szedett. — Azalatt Uther oda haza maradt, 's éneklésre tanítgatta madarait. De ímé egyfzerre nyílla-meg az ajtó, 's Hurst elalélta rohant-bé.

E' koránt sem emberfég, — monda Uther, — hogy úgy jössz-bé hozzám, jó Jámbor, mint a' farkas az elztrengába. Jer csak, hadd mutassam-meg, hogy kell bejönni mászszor becsületes emberhez. — Nyakon kapta az Idegent, kitolta a' küszöbön, 's magára retesztelte az ajtót, mert azt gondolta, hogy Kém, 's csak az Alvína hollétét akarja kitanúlni. — „Most

szóllj már, kiálta belőlről, ki vagy? 's mit keresel?" — Morniból jövök, felele Hurfzt, 's hírt hozok Ulfár felől; nevem Hurfzt. — „Már a' más! kiálta víg hanggal Uther, 's felnyitotta néki az ajtót; de hát miért nem mondtad mindjárt?"

Rinold Alvánával együtt jött-vissza az erdőből. Első tekintetek Hurfztot látta-meg. — Hurfzt, Hurfzt! mi jó hírt hozol az udvarból? kérdék mind-ketten.

HURSZT. Hírt eleget; de van é köztök jó, már a' más kérdés.

ALVINA. Ó Hurfzt! illy hamar ránk únt é a' Szerencse?

Uther bé-vonta őket a' kalyibába, hogy belzédjeket a' szomszéd meg ne érthesse; magokra zárta az ajtót, leültette Hurfztot, 's egy rál tejet tett elébe. — — Hurfzt így kezdte beszélni a' hozott szomorú hírt:

Más napra virradván a' hogy eljöttek, a' gonosz lélek egynehány poroszlót botorkáztatott az Ulfár házához; felhánytak mindent, 's a' Hercegné nyakláncát egy szugolyában meglelték. Abból azt húzták-ki, hogy te lopd-el Alvínát, 's az Atyádat kötözve vitték Morniba.

RINOLD. Az Atyámat? — Kötözve? — — Ó megyek, megyek! leverem, ösztetöröm bilincseit, ha acélból vannak is! — Imé ez az az átok, mellyet a' Természet tettünkre csapott!

ALVINA. Megbántad, hogy tetted, Rinold?

THE END

UTHER. Fiam, csendesedj! Bilincset nem csak le-törni, hanem le-fzedni is lehet.

RINOLD. Hogy a' mit tettem meg nem bántam, maga tudja a' Mindentudó: de hogy miatta az Atyám szenved, azt el nem tűrhetem! — Beszéld tovább Hurst, ennél szomorúbbat már nem beszélhetsz.

HURST. Isméretlenné tetettvén a' Rinold öltözete által, nyomban követtem őket egész az udvarig; 's minekutánna Ulfár tömlőcre veretett, leültem a' kapu mellé, 's vizsgán néztem kik járnak bé meg' ki. Köztök láttam a' Hóhért is, pellengérivel.

RINOLD. A' Hóhért é? — Ó bár én es-tem volna inkább kezekbe!

Alvína megnémúlva állott az ablakbann, 's nagy cseppek hembergettek alá szép mejjére. Uthernek leesett állkapcája.

HURST. Bé, az udvarba, menni nem merem, hogy rám ne ismérjenek. Olyan szepegés közt ültem ott, mintha az ítéletet felettem tartották volna — Egyszer látom, jön a' Hóhér. El vóltak azva szemei — az egészen velőmig hatott.

RINOLD. Még a' Hóhér is sírt? — Mihez fogjak? — Hurst, nyergeld-meg a' lovamat.

UTHER. Majd ha én í n hagyni, jó ember! ne elébb!

HURST. Hozzá tolakodtam, 's úgy tettem, mintha nem ismérném őtet. „Az Urat

talám valami szerencsétlenség érte, hogy illy szomorú; mondám. — Bolond! felele: én a' Hóhér vagyok; 's ez a' könnyű, melly szemeimből itt lecseppen, a' Sorsot átkozza, hogy hamarabb csinált azzá, mint szívemet megkeményítette. Eggy Öreget kellett faggatnom, kinek tekintete a' megtestesült ördögöt is angyallá változtathatja. Ő az Atyja annak a' — " O Nemzetes Uram, itt egy becsstelen szót mondott.

RINOLD. Mondd-ki, mondd-ki bátrann!

HURSZT. „Annak a' gazembernek, a' ki a' Király gyermekét ellopta, ” — ezt mondá. — — 's továbbá még azt vetette hozzá, hogy Ulfárból azt akarják kisajtolni hogy te hová hoztad-el Alvínát? de az Öreg egy szót sem vall; 's a' Hóhér azt esküdte előttem, hogy Ulfár egészen ártatlan!

RINOLD. Ó Atyám, Atyám!

HURSZT. Így beszéllgettünk egygyütt, midőn egyszerre trombitaszó hallatszott a' folyosóról, 's a' Fegyvernek ezt kiáltotta-le három szbenn, hogy a' ki valamit tud a' királyi-Hölgy felől, késedelem nélkül jelentse magát az udvarnál; külömben a' Tolvaj' atyja, ha ő, és az ellopott Hercegné, harmad nap alatt vissza nem jön, irtóztató kínokkal fog halálra gyötrettni.

RINOLD. Hála légyen az Istennek! En halok-meg, nem ő!

ALVINA. Meg' én!

RINOLD.

RINOLD. Nem, Alvína! — néked élned kell!

ALVINA. Micsoda nevezet ád neked arra hatalmot, hogy tölem azt kívánd? Ha a' Férji nevezetet emlited, úgy tudjad, hogy az engem véled egy valósággá télszen; 's azt hagyja, hogy boldog 's boldogtalan óráimat véled töltsen.

RINOLD. Alvína, én nem mehetek veled együtt a' halál elébe! Oda lenne minden bátorságom, ha velem együtt szenvednél.

ALVINA. Ha pedig nálam nélkül mégyisz az Atyám' udvarába, úgy mind magad, mind az Atyád örökre oda vagytok!

RINOLD. Hóhérod légyek é néked is, Alvína?

ALVINA. Nem Hóhérom, hanem Angyalom, a' ki az ég felé fog vezetni. — Hurfzt, nyergeld meg a' lovakat. A' kalyiba megett állnak a' szirtüregben.

Hurfzt nyergelni ment. Búsonn állott Uther az ablakbann, letette a' hálót, 's ásóját vette-elő, 's kifelé indúlt. — „Hová, édes Atyám? kérdé Rinold eszelősen. — Megásni a' síromat! 's egy nagy csepp könnyű csorgott-le ásójának nyelén. Rinold 's Alvína egymásra néztek, 's elnémúltak. Hurfzt előjött, 's intett, hogy a' lovak készen vannak. — Uther befogott szemmel borúlt a' Rinold nyakába. Az elválás és rettegés könnyei egyveledtek egymásba ölelések alatt: de szájok egy han-

got sem adott. — A' két Szerelmesed^htérdre buktak az Öreg előtt. Ez fejekre tette kezeit, 's meg csókoilta mind kettőjüket. — Nyargalva indultak útnak. Uther visszatért, elővette hálóját, 's ezt kezdte énekelni: Reménység, Reménység, ne hagyj-el bennünket!

Borúltan emelkedett-fel Ulfárnak megfogása után Morni felett a' harmadik Reggel. Vídám dalával nem köszöntötte-meg most a' vastag köd közzül pislogó bús Napot a' Pacsirta; 's a' komor Bagoly egy egész órával látá meghosszabbúlva nappalát. Puszta volt a' Város és csendes, mint az a' ház, mellyben Halott fekszik, mindenek siratták a' közönlégesen ártatlannak kiáltott Ulfárt. Sokan voltak, a' kik ki nem mertek menni az útszára, hogy veresre sírt szemeik Dorgálásnak haragját ne ingereljék. Csak azok a' bóldogtalanok sereglettek az udvar kapuja felé, a' kik úgy szaladnak a' hóhérfszínhez, mint 'a' kötelenjáró' fátorához; csak azok, a' kiknek minden nézés mulattató, akármelly borzasztó légyen bár, csak titkálága által érzéketlen szíveknek inait csiklándoztassa. — Már készen vala az udvar' közepénn egy magos deszk'állás; 's a' fok kohokban tüzesed-

zesedtek a' vas harapók, arra rendelve, hogy Ulfárnak tagjait elcsípdessék. A' Pellengérek felvonták a' gerendát, melyre az Öregnek fel kellett feszítenie.

Egyet az Udvarnokok közül elkülde a' Király, megmondani Ulfárnak, hogy a' békövetkezendő óra iszonyú kínok között fogja előhozni halálát, hogyha Alvinának hollétét fel nem fedezendi. — „Mond-meg az Uradnak, felele Ulfár meg nem rettent hanggal, hogy Ulfár készen várja a' kimúlást.” Akkor ismét l'eresztette fejét a' szalmára, 's bilincses kezeit öszvetévén, felsírt az Istenhez bűneinek bocsánatjáért, 's bátorításért az utolsó órábann. — A' Porkoláb hallotta könyörgő szavait, 's el-lágyúlva bukott térdre mellé. Ekkor megperdülének a' dobok. Ez ada jelt a' kínzás' kezdetére. Ulfár, megbékélődve azzal a' Bírájával, a' ki a' csillagok felett lakik, felkölt ágyáról, 's önnként ment hóhérai közzé. Arculatja nem vólt halavány; nézése nem mutatott rettegést. A' kohok mellett vitték-el ötet Dorgáláznak parancsolatjából, 's azzal rettentették, hogy a' benne tüzesülő harapók vérében fognak meghülni; azzal rettentették, hogy a' Pellengérek számára vonják a' kínzó gerendákat. „Mind szüklégtelen készültek — monda Ulfár — egy Öregnek két-három lélekzetnyi életét elvenni; az a' maszlag, melly egy legyet megöl, engem is megölhetett vala! —

Ekkor csendeslég lön, 's Dorglász számtalan Udvarnokok előtt jödögélt-ki a' Nép közé, 's felült a' thrónusba. Hajai, megőszülve álmatlan éjjelei 's bús aggodalma által, rendetlenül függtek - le barázdás homlokánn. Elázott, elfonnyadt orcái hangos panaszokkal vádolták hűfégtelen gyermekét, 's rettentéssé váltak annak az Ifjúnak, a' ki heves fellobbanásában meg nem gondolja, melly számíthatatlan jajt von maga után az az édes öröm, mellytől elfzédítetett. Intett buzogányával, 's a' fogoly Lantost a' királyi szék elébe vezették.

„Öreg! a' ki magad is Atya vagy, — úgy szólla hörgő szóval a' Király — a' ki tudhatod, mit érez akkor az Atyai szív, midőn tőle egyetlen gyermeke elpártol, mért kiáltod tisztes képedet, mért ősz hajaidat hazugoknak, mellyeknek minden kész elhinni, hogy becsületes ember vagy? — Mért tagadod-meg tőlem azt a' szerencsét, hogy egyetlen gyermekem, utolsó órámban, letörölhesse homlokomról haldokló veréjtékemet? — — Még egyszer-kérlek, Ősz! valld-ki, hol van az én Alvinám?”

Ulfár nem szóllott.

Olly méltóságba teszlek, melly minden kívánságodat felülhaladja — monda Dorglász, — megengedek fiadnak, és ötlet soha sem büntetem-meg vakmerő tettéért, csak hozza-vissza kedves lilimomat; úgy fogom ezt szeretni mint

mint

mint egykor, 's elfelejtem hogy egy ideig közember' kertjébe vólt általültetve. Kényszerítlek, Lantos, valld-ki, hol van az én Alvinám?"

Ulfár nem szóllott.

Kemény szívű Öreg! — monda Dorglász — nem rettegsz é általkodottságod' büntetésétől? Azt hiszed é, hogy az ég bóldogítani fogja fiadat, a' ki egy illy roskadt Atyát eggyetlen gyámolától, eggyetlen örömétől fosztá-meg? Vagy talám attól tartasz, hogy nem állom-meg szavam', hogy fiadat megbüntetem, megöletem, ha kivallod hol van? — Ha azt cselekszem, Öreg! akkor változzék ollyanná ártatlanférgomat eléggé jelentő arcúlatom, melyet az Isten' átka megbélyegzett, hogy minden, a' ki azt meglátja, kapjon tört ellenem, 's töröljön-el a' föld' színéről, 's szíve és az egész világ azt kiáltsa néki, hogy jótettet cselekedett! — Térdeimről kérlek téged, Lantos, valld-ki hol a' gyermekem."

Le-szállt a' királyi székből, 's a' Lantos' lábai elébe borúlt. — Ulfár nem szóllott.

„Légyen tehát, — monda a' Király, 's haraggal költ-fel, — én mindent elkövettem! Rajta Hóhérok, fogjatok kínozásához ennek a' köszívű Öregnek! Csípdessétek - széljel tetejét tüzes vasaitokkal, hogy a' vér füstörékelve lövödjék-ki belőle; húzzátok-le ráncos bőrét csontjairól, 's vessétek az ebeknek! öljétek-meg a' legiszonyúbb kínokkal, mint ő és
az ő

az ő istentelen fija öldösnek engemet. — Rajta, fogjatok hozzá! — — Ha pedig ez megiefz, fusson minden, a' ki hű Királyához, 's keresse fel azt a' Gonofzt, a' kit egygy illy megátalkodott roffz Atya nemzett! Azé légyen fél koronám, a' ki elevenen hozza kezembe. Rajta Hóhérok! kezdjétek-el munkátokat!"

A' Hóhérok megkapák az Öreget, 's leteríték a' gerendára. — Akkor csetépaté támadt a' Nép közt; minden szem az Udvar kapuja felé fordúlt. Imé! tajtékos lovakon vágtattak-elő Alvína és Rinold. Utat nyitott nékik a' Sokaság. — „Kegyelmet! Kegyelmet az Atyámnak! itt maga a' Vétkes!" kiálta Rinold olly irtóztató hanggal, hogy mindenek elborzadtak tőle.

Már késő! monda Dorgláfz. Az én türesem elfogyott. Halálra azt a' nyakas Öreget! — — A' Nép levonta a' lóról Rinoldot, 's fellevetette a' hóhérok' pólcára. — Akkor megfözlála Ulfár: Király, emlékezzél Dulcsínáról! —

Dorgláfzt olly rettegés fogta-el, mint midőn a' Halát a' tetten lepi-meg a' Gonofztévöt. — Alljatok-meg, Hóhérok! álljatok-meg! — Többet nem mondhatott. Elájúlva látízott lenni. Alvína fellépett a' kínzópólcra, 's forró csókjaival hozta életre a' Királyt. Rinold víg sikóltással örvendett, hogy az Atyját még életben lelte. — A' Hajdan idő nem látott más illy esetet; a' jövőendő sem fog soha.

Soká-

Sokára tért magához Dorglász, mint midőn az esős őszi napnak reggeli felhőin szokott késedelmesen kiütödni a' Nap. Éltikkadt szempillái, megnehezülve könnyeitől, tunyán nyiltak-meg: de még nem látta Leányát; bánatjának vize szemeit elfogva tartotta. Gyengéd kezecskékkel nyomogatta-ki azt Alvína, 's Atyjának első feltekintése őreá esett. — Örvendő hebegések, forró csókjaik, kétségkedő hitele hogy megvan a' mit annyira óhajtottunk, az elbizonyosodás ez eránt — ó ki festheti ezt? — — Bóldog a' ki illyet szemlélhet: nincs festő, a' ki lefesse; Lantos, el-dalja.

Dorglásznak égő tüze szunnyadni kezdett, és már szólhatott. Ekkor parancsolá, hogy a' Lantost, fiastúl, vigyék szobájába. Tudni akarta őszveroncsoló szavának titkos értelmét. — Kedves Alvínáját el nem eresztette karjairól, hogy másod ízben ne vesszen-el. Rinold remegő lépésekkel vezette tiszteletet érdemlő Atyját.

Selyem szőnyegenn ült Dorglász, fejét leánya' mejjén nyugtatván, midőn Ulfár és Rinold beléptek. — Alvína Atyjának hideg homlokán hűtögette égő orcáit.

Ulfár, — monda Dorglász, a' nélkül hogy feltekintett volna. Magyarázzd-meg azon szavaidat, melyek a' haláltól megmentettek. Mért emlékeztetél engemet a' Dulcsína halálára?

ULFÁR,

ULFÁR. Vezess engem a' jó Király' lábához, Rinold, hogy előtte a' porba borúljak.

Rinold oda vezette. Ulfár letérdelt, 's általölelte a' Király' lábait. — Jó Király, monda, tudjad, én voltam a' Húgod' férje.

Te? — kérdez Dorglász. — Te é?

En, felele Ulfár, 's — Rinold az ő gyermeke és az enyém; Rinold néked rokonod. Ha elő nem jött volna engem megszabadítani, jele lett volna hogy ereiben nem foly az én vérem. — Úgy bízvást meghalhattam volna hóhérim' kezei között; úgy megvetve élhetett volna bízvást, mert az, a' kinek ereiben nem foly nemes vér, a' kinek mejjében nem vér nemes szív, meg nem érdemli hogy Király legyen.

A' Király — az Alvína — a' Rinold elremlését, — forró ölelések 's csókjaik között való refzketéseket — elnémulásokat, — rebegéseket — — ó kinek adott annyi erőt a' Természet hogy ezt festhesse? — „Megbocsátok néked! ez vala első szava Dorglásznak, 's bened, Rinold, véremet, fiamat, vömet, 's halálom után Követömet ölelem, a' Királyfág-bann. — Fogd, Alvína, az ő jobbját. Szüléiteknek szerencsétlensége legyen az a' magv, mellyből a' ti bóldoglágtok sarjadzék. Az Isten legteljesebb áldása legyen rajtatok! — — Némánn ölelék - meg egymást ezek, mintha egygyé akartak volna forradni. Dorglász az
Ulfár

Ulfár nyakán függött, 's forró csókokkal nevezte Sógorának.

Uther és Hurszt az ajtónál várakoztak. Titkos fejdítéssel érezvén a' dolog' szerencsés kimenetelét, mind a' kettő utánnok indúlt. — — Uther megfzorítá a' Hurszt kezét; 's fuldokva, 's öröme miatt reszkető hanggal ezt mondá; Nézzd mint bódogítja azt a' Reménység, a' ki benne bízott!

